

ДРАГАЧЕВСКИ ТРУБАЧ

БРОЈ 40 • ГУЧА, 5 – 9. АВГУСТА 2009.

ДОБРО ДОШАИ - ДОБРИМА ДОШАИ!

ДОМАЋИН - СЛОБОДАН ЈОЛОВИЋ

По традицији, у српском народу, на свакој свечаности, не само верској, посетиоце, госте, дочекује и испраћа домаћин.

Наравно, ни гучки, драгачевски, трубачки сабор није у том погледу изузетак.

Истина, ово почасно звање, уједно и признање, није постојало на првим саборима. Касније су то били истакнути Срби – уметници (песници, сликари и други одличници), јавни радници и челиници власти у Србији.

Домаћини су били: Бранко В. Радичевић, књижевник из Београда (1990); Зоран Христић, композитор из Београда (1991); Богосав Живковић, самоуки вајар из Лесковца код Степојевца (1992); Младомир – Пуриша Ђорђевић, филмски режисер и књижевник из Београда (1993); др Драгослав Девић, етномузиколог из Београда (1994); Ника – Никола Стојић, књижевник и вајар из Гучево (1995); Адам Тадић, председник Скупштине општине Лучани; Михаило Ђуповић, песник из Чајетине (1997); Жика Живуловић, новинар и публициста из Београда (1998); Љубивоје Ршумовић, књижевник из Београда (1999); Славомир – Славо Николић, песник из драгачевских Зека (2000); Радојко Николић, књижевник из Чачка (2001); Матија Белковић, књижевник и академик из Београда (2002); Сава Ракочевић, сликар из Сједињених Америчких Држава (2003); Драган Којадиновић, министар културе у Влади Републике Србије (2004); Велимир – Вељо Илић, министар у Влади Републике Србије (2005, 2006. и 2007) и Милутин Мркоњић, министар у Влади Републике Србије.

У овој години домаћин је Гучанин – Слободан Јоловић.

Јоловић је рођен 1955. године у Гучи. Отац му је Милорад, а мајка Даница, обоје земљорадници. Основну и средњу школу завршио је у родном месту, а студије на Економском факултету у Новом Саду. Радио је у гучком „Воћар – Продукту“, био приватни предузетник, инспектор, па шеф финансијске полиције. Од 2004. године председник је општине у Лучанима. Последњих година Јоловић је на челу организационог одбора Драгачевског сабора трубача, који овогодишњим трубачким и сабором народне културе најављује наредни, јубиларни – педесетогодишњи.

Предшакмичења

НА ПРЕДТАКМИЧЕЊИМА ОКО 80 ОРКЕСТРА ИЗ СРБИЈЕ

На 49. Сабор долази њећ њионирских, 10 омладинских, 23 сениорска оркестра

На Сабору у Гучи, трубачки оркестри и трубачи се такмиче за победничка звања (прва, друга, трећа труба; први, други, трећи оркестар, најбољи тенориста, басиста, бубњар, најизворније свирање, прва труба публике) која им отварају пут за наступе у светским метрополима, на домаћим и страним манифестацијама и фестивалима, музичким програмима, телевизији, филму... Зато су се сви, током јуна и јула, витешки надметали у својим такмичарским подручјима.

- Бољевац, 14. јуна; из источне Србије на такмичењу младих у Гучи учествоваће један омладински оркестар, а од сениора један оркестар стиже директно у финале и још један на полуфинално такмичење
- Лучани, 27. јуна; пет омладинских и два пионирска оркестра са подручја западне Србије и Моравичког и Рашког округа су се пласирали за финална такмичења у својим категоријама.
- У Лучанима су се за учешће на Сабору у Гучи борили и сениорски оркестри Моравичког и Рашког округа. Изабрана су два полуфиналиста и један финалиста;
- Сурдулица, 10-12. јула; из јужне Србије у Гучу стижу три пионирска, четири омладинска, пет сениорских оркестра у финале и шест полуфиналиста;
- Златибор 19. јула; три оркестра сениора из западне Србије иду директно на финално такмичење, а четири ће се борити у полуфиналу.

Слободан Јоловић,
председник општине
Лучани и Саборског
одбора

Адам Тадић, директор
Центра за културу,
спорт и туризам
општине Лучани
„Драгачево“ – Гуча,
организатора Сабора
трубача

Мирослав Радојчић,
председник Месне
заједнице Гуча

„ДРАГАЧЕВСКИ ТРУБАЧ“, лист 48. Драгачевског сабора трубача у Гучи
Издавач: ЦЕНТАР ЗА КУЛТУРУ СПОРТ И ТУРИЗАМ ОПШТИНЕ ЛУЧАНИ „ДРАГАЧЕВО“ – ГУЧА

Главни и одговорни уредник: АДАМ ТАДИЋ

Редакција: Ника – Никола СТОЈИЋ, Радован М. МАРИНКОВИЋ, Миљана КАПЛАРЕВИЋ, Неда ПУНОШЕВАЦ
и Јовиша М. СЛАВКОВИЋ

Графичка обрада: Миломир ПОПОВИЋ ПРАЊО

Штампа: „CONOGRAPHIC“, Чачак

ПРОГРАМ 49. ДРАГАЧЕВСКОГ САБОРА

СРЕДА, 5. АВГУСТ

- 10 сати, код Споменика трубачу:
– ОТВАРАЊЕ САБОРА
- 12 сати, Дом културе:
– КОНФЕРЕНЦИЈА ЗА ШТАМПУ
- 16 сати, зграда Начелства:
– ОТВАРАЊЕ ИЗЛОЖБЕ РУКОВА
ДА ДРАГАЧЕВСКИХ ТКАЉА
- 16 сати, зграда бивше конфекције
„Слога“:
– ОТВАРАЊЕ ЛИКОВНИХ ИЗ
ЛОЖБИ
- 18 сати, Дом културе:
– ПРЕДСТАВЉАЊЕ КЊИГА И
ДРУГИХ ПУБЛИКАЦИЈА
- 20 сати, позорница испред Дома
културе:
– КУЛТУРНО-УМЕТНИЧКИ
ПРОГРАМ (учествују: културно-
уметничка друштва, певачке групе
и трубачки оркестри)

ЧЕТВРТАК, 6. АВГУСТ

- 10 сати, позорница испред Дома
културе:
– КУЛТУРНО-УМЕТНИЧКИ
ПРОГРАМ (учествују: културно-
уметничка друштва, певачке групе
и трубачки оркестри)
- 12 сати, Дом културе:
– КОНФЕРЕНЦИЈА ЗА ШТАМПУ
- 13 сати, позорница испред Дома
културе:
– КУЛТУРНО-УМЕТНИЧКИ ПРО-
ГРАМ (учествују: културно-умет-
ничка друштва, певачке групе и
трубачки оркестри)
- 17 сати, позорница испред Дома
културе:
– КУЛТУРНО-УМЕТНИЧКИ
ПРОГРАМ (учествују: културно-
уметничка друштва, певачке групе
и трубачки оркестри)
- 21 сат, позорница испред Дома
културе:
– КОНЦЕРТ МАЈСТОРА ТРУБЕ

ПЕТАК, 7. АВГУСТ

- 10 сати, позорница испред Дома
културе:
– КУЛТУРНО-УМЕТНИЧКИ
ПРОГРАМ (учествују: културно-
уметничка друштва, певачке групе
и трубачки оркестри)
- 12 сати, Дом културе:
– КОНФЕРЕНЦИЈА ЗА ШТАМПУ
- 13 сати, позорница испред Дома
културе:
– РЕВИЈА ИНОСТРАНИХ ТРУБАЧ-
КИХ ОРКЕСТАРА
- 14 сати, стадион:
– НАРОДНИ ВИШЕБОЈ
- 15 сати, позорница испред Дома
културе:

- КУЛТУРНО-УМЕТНИЧКИ
ПРОГРАМ (учествују: културно-
уметничка друштва, певачке групе
и трубачки оркестри из земље и
иностранства)
- 17 сати, позорница на стадиону:
– ПОЛУФИНАЛНО ТАКМИЧЕЊЕ
ТРУБАЧКИХ ОРКЕСТАРА СЕНИ-
ОРА
- 19 сати, позорница испред Дома
културе:
– ПРИРЕДБА „ПОВЕДИЛИ СУ – ЗА-
СЛУЖИЛИ СУ“
- 21 сат, позорница на стадиону:
– КОНЦЕРТ ИНОСТРАНИХ ТРУ-
БАЧКИХ ОРКЕСТАРА

СУБОТА, 8. АВГУСТ

- 7 сати, улице Гуче:
– ТРУБАЧКА БУДИЛИЦА
- 10 сати, позорница испред Дома
културе:
– КУЛТУРНО-УМЕТНИЧКИ
ПРОГРАМ (учествују: културно-
уметничка друштва, певачке групе
и трубачки оркестри)
- 12 сати, Дом културе:
– КОНФЕРЕНЦИЈА ЗА ШТАМПУ
- 13 сати, позорница испред Дома
културе:
– ТАКМИЧЕЊЕ ЗДРАВИЧАРА И
ИЗБОР НАЈЛЕПШЕ НАРОДНЕ
НОШЊЕ
- 13.30 сати, Дом културе:
– САСТАНАК СА КАПЕЛНИЦИМА
ПИОНИРСКИХ И ОМЛАДИН-
СКИХ ОРКЕСТАРА
- 14 сати, позорница испред Дома
културе:
– КУЛТУРНО-УМЕТНИЧКИ
ПРОГРАМ (учествују: културно-
уметничка друштва, певачке групе

- и трубачки оркестри из земље и
иностранства)
- 17 сати, улице Гуче:
– ДЕФИЛЕ УЧЕСНИКА У ПРОГРА-
МУ
- 18.30 сати, стадион:
– ГЕНЕРАЛНА ПРОБА ФИНАЛНОГ
ТАКМИЧЕЊА ТРУБАЧКИХ ОР-
КЕСТАРА
- 18.30 сати, позорница испред
Дома културе:
– ТАКМИЧЕЊЕ МЛАДИХ ТРУБАЧ-
КИХ ОРКЕСТАРА (пионирских и
омладинских)
- 21.30 сати, испред Дома културе:
– ИЗБОР НАЈЛЕПШЕ САБОРАШИ-
ЦЕ „МИС 49. САБОРА ТРУБАЧА“
- 23 сати, стадион
– ПОНОЊНИ ТРУБАЧКИ КОНЦЕРТ

НЕДЕЉА, 9. АВГУСТ

- 7 сати, улице Гуче:
– ТРУБАЧКА БУДИЛИЦА
- 11 сати, улице Гуче:
– ДЕФИЛЕ УЧЕСНИКА У ПРОГРА-
МУ
- 12 сати, позорница испред Дома кул-
туре:
– ИМПРОВИЗАЦИЈА СТАРЕ
ДРАГАЧЕВСКЕ СВАДБЕ
- 13 сати, Дом културе:
– КОНФЕРЕНЦИЈА ЗА ШТАМПУ
- 15 сати, позорница на стадиону:
– ФИНАЛНО ТАКМИЧЕЊЕ
ТРУБАЧКИХ ОРКЕСТАРА СЕНИ-
ОРА
- 19 сати, позорница на стадиону:
– ПРОГЛАШАВАЊЕ ПОВЕДНИКА
(најбољи трубачки и оркестри)
- 20 сати, Гуча:
– ВЕЛИКО САБОРСКО КОЛО „ДО-
ВИЊЕЊА ДО ИДУЋЕГ САБОРА“

НОВЕ КЊИГЕ О ДРАГАЧЕВУ И ДРАГАЧЕВЦИМА

- Ковиљка Јетић, *Народне школе у Драгачеву (1818 – 1945)*, монографија;
- Радован М. Маринковић и Живорад – Живко Јавић, *Брезовице*, хроника;
- Јовиша М. Славковић, *Села и вароши Драгачева*, монографија;
- Мића Миловановић, *Краљевско љубави и зла*, роман;
- Ника – Никола Стојић и Радован М. Маринковић, *Драгачевски аманџети*, песме;
- Др Бранко Ковачевић, *Војко и Миља Ковачевић, њихови њреци и њојомци*, родослов;
- Чедо Недељковић, *Милисављеви и меник*, роман;
- Верица Тадић, *Флуоресцентни њреци*, сентенце;
- Драгослав Угарчина, *Мајстор фруле Слободан Вукићевић*, монографија;
- Гроздана Комадинић, *„Пошка од слова“*, роман, треће издање;
- Миливој Милекић, *Доња Крававица*, хроника;
- Слободан Чворовић и Радован М. Маринковић, *Српски народни календар за њросију 2009. годину*, календар;
- *Кашлој Удружења самоуких сликара и вајара Драгачева*;
- *Зборник радова Народног музеја у Чачку*;
- *Драгачевски шрубач*, број 40. лист Сабора трубача.

ЛЕПОТА, ДУШИ ДАРОВАНА

Први оркестар Бојана Ристића. – Дејан Лазаревић први трубач и њо сиручним оценама и њо гласовима њублике

„Почела је Олимпијада у Пекингу, али – Гуча је ових дана мали Пекинг...“ – рекао је, на конференцији за новинаре, господин **Александар Василев**, македонски амбасадор у Србији. Госпођа **Џенифер Браш**, заменик америчког амбасадора, изјави како је први пут у Гучи и оно што је о њој слушала – не да је истина, него Гучу заиста треба доживети. Аташе за културу у амбасади Русије, господин **Олег Буддаков**, пожеде да и руски трубачи, једног Сабора, добију прилику да се боре за почасно место победника.

А они – који се не представљају личним именом, него једноставно: сабораш – они су уживали у непоновљивој царољиви сједињене лепоте народног духа и свеопште радости.

Почело је у среду, 6. августа, пуцањем прангија и подизањем саборске заставе поред Споменика трубачу у центру Гуче. Саборашима је добродошлицу пожелело и већ познато гостопримство обећао **Слободан Јоловић**, председник општине Лучани и председник Саборског одбора. Заставу је подигао посланик **Велимир Илић**, а организаторе, учеснике програма и сабораше поздравео **Милутин Мрковић**, министар инфраструктуре у Влади Србије, домаћин 48. Сабора. Рекао је да ће Влада Србије бити сталног покровитељ Сабора, јер „ово је европски сабор и цела Србија то зна“.

Истог дана је, у главној улици, преко пута Дома културе, отворен изложбени штанд „Туристичка понуда Драгачева“, а потом су се низали саборски догађаји – све до недеље, 10. августа, када је, уз звуке труба и пуцње прангија, најављено финално такмичење најбољих трубача Србије и када је, након проглашења победника, заиграло велико саборско коло са поруком: „Довиђења до идунг Сабора“.

Програма, учесници

За око, ух, надање – душу, сабораши, бројани стотинама хиљада, имали су:

– Седам приредби изворног музичког стваралаштва; шест посебних музичких програма – концерт мајстора трубе са певачима Чедом Марковићем и Радом Јоровићем; концерт „Победили су, заслужили су“; два концерта иностраних трубачких оркестара; концерт **Бобана Марковића** и поноћни концерт најбољих трубачких оркестара учесника Сабора; финална такмичењска трубача;

– Ликовне изложбе: „Богин Рисимови Рисим“ Уметничке галерије „Надежда Петровић“ из Чачка у холу Дома културе, а у згради Начелства Удружења самоуких сликара и вајара Драгачева и гостију из Пожеге, Чачка, Аранђеловца, Блага – укупно 33 аутора и керамичарска колонија „Драгачевска теракота“;

– Представљено је седамнаест књига и публикација, одржани народни вишебој, такмичење здравичара, избор најлепше народне ношње.

– Изворна група „Владан Бабић“ из Виче је импровизовала драгачевску свадбу из 19. века, а на правом, саборском, венчању браку су, уз свирку трубаца и коло сабораша, склопили **Мара Дакић** и **Милорад Вранић** из Никшића.

Изложба радова Драгачевске задруге жена из Доњег Дуба је приређена у Спортском центру, као и привредна изложба предузетника општине Лучани.

У програмима је учествовало 39 трубачких оркестара такмичара, шест дувачких оркестара гостију из иностранства – Француске, Немачке, Пољске, Словеније, 10 културно-уметничких друштва – фолклорних ансамбала из Србије и иностранства (Македонија, Република Српска, Црна Гора), 21 певачка група, сликари, здравичари, пјесници, вишебојци... све у свему – око 1200 учесника.

У време Сабора, у организацију агенције „Art media“ – Чачак, организован је избор најлепше саборашнице, мисс 48. Са-

бора. Ову титулу је понела **Драгана Панић** из Пожаревца

Такмичари

Од овог сабора уведено је и полупуфинално такмичење сениорских оркестара у Гучи.

На завршном такмичењу 48. Драгачевског сабора трубача учествовало је 16 (уместо дотадашњих 20) оркестара. У финале се, на предтакмичењима, директно пласирало једанаест оркестара: **Гвоздена Росића** из Ртију, **Драгана Игњића** из Ужица, **Дејана Лазаревића** из Пожеге, **Дејана Петровића** из Ужица, **Векра Остојића** из Злакусе, **Екрема Мамутовића** из Врање, **Бојана Ристића** из Владичиног Хана, **Демирлана Теримовића** из Врање, **Ненада Младеновића** из Врање, **Елвиса Ајдиновића** из Сурдулице и **Синише Станковића** из Загужања. У полуфиналу, пласман су изборили и оркестри: **Мирољуба Мира Кремића** из Гостинице, **Слободана Салијевића** из Прекодолца, **Божидара Николића Доње** из Грделице, **Бојана Крстића** из Владичиног Хана и **Стојана Крстића** из Лепенице.

У полуфиналу („баражу“) у Гучи, 8. августа, учествовали су и оркестри **Радише Витезовића** из Тубиња, **Станише Салиновића** из Сурдулице, „Млади Тимочани“ из Њажевца (капелник **Лазар Јовановић**), **Дејана Анђића** из Врањске Бање, **Бранка Остојића** из Карана и **Горана Ранковића** из Гуче.

У конкуренцији омладинца такмичили су се оркестри: **Кристијана Јоровића** из Војника, **Жељка Азрковића** из Мрпелца, **Елвиса Бајрамовића** из Војника, **Мија Бондулића** из Луновог Села, **Милета Ђорђевића** из Парашина, **Бранислава Остојића** из Ужица, **Данијела Васиљковића** из Лепенице, „Етно арт“ из Коштуница (капелник **Марко Трнавац**), **Братислава Анђелковића** из Лепенице и **Ивана Јовановића** из Ужица.

На трубачки меџдан су стали и пионири: „Друштво Српских

РАПОРТ СА 48. ДРАГАЧЕВСКОГ САБОРА ТРУБАЧА У ГУЧИ

домаћина“ из Коштунића (капелник Марко Станојевић), „Млади таленти“ из Загужања (Кристијан Трајковић), „Данијела“ из Ариља (Данијела Веселиновић), оркестри Филипа Илића из Власотинца, Петра Милићевића из Костојевића, Владимира Ивановића из Загужања и Марка Глигоријевића из Дуба.

Победници, жири, дародавци

По оцени стручног жирија, најбољи је био оркестар **Бојана Ристића** из Владичиног Хана, други је оркестар **Екрема Мамутовића** из Врања, трећи **Божидара Николића Доње** из Грделице.

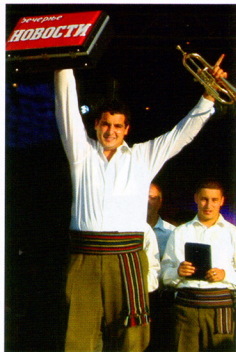
Прву трубу је освојио **Дејан Лазаревић** из Пожеге, другу **Дејан Петровић** из Ужица, а трећу **Велько Остојић** из Злакусе.

„Илустрована политика“ је, традиционално, најбољи оркестар даривала бубњем, а најбољег трубача трубом. Награде су уручили **Милица Стаматовић**, новинар, и **Петар Милатовић**, главни и одговорни уредник.

Најбољи трубач је од Карић фондације, из руку госпође **Оливере Карић** и **Бобана Марковића**, примио статуету „Драгачевски победник“.

Меморијалну награду за изворност „Професор Миодраг Васиљевић – Златна јабука“, дар „Ало новина“ оркестру **Екрема Мамутовића** из Врања је уручио **Горан Јовановић**.

Трубу публике су бирали саборашки и телевизијски гледаоци широм Србије (и света) пу-

Прва труба 48. сабора
Дејан Лазаревић

тем СМС порука, а освојио ју је – други пут заредом – **Дејан Лазаревић**. „Златну трубу“, традиционалну награду „Вечерњих новости“, уручио је **Никола Јанковић**.

Најбољи тенориста је био **Дејан Марковић** из оркестра Драгана Игњића, из Ужица, најбољи басиста **Ђерим Бешировић** из Врања (оркестар Демирана Ђеримовића), а бубњар

Света Младеновић из Грделице (оркестар Божидара Николића Доње). Коло је најбоље одсвирао оркестар **Синише Станковића** из Загужања, а песму **Бојана Крстића** из Владичиног Хана.

На дванаестом такмичењу омладинских оркестара први је, по оцени стручног жирија био оркестар **Мија Вонцулића** из Луновог Села. Њему је бубњем, дар „Ringier Блица“, уручила **Беба Бојовић**, новинар. Други је био оркестар „Етно арт“ из Коштунића, а трећи **Жељка Јовковић** из Мршеља.

За најбољег омладинског трубача проглашен је **Кристијан Азировић** из Бојника, који је од „Еки трансфера“ агента Western Uniona за Србију и Црну Гору добио трубу, други и трећи су били **Братислав Аџелковић** из Лепенеце и **Иван Јовановић** из Ужица.

Најбољи омладински оркестар 48. сабора

За пионирске оркестре ово је било треће такмичење. Жири је за најбољи, прогласио оркестар **Владимира Ивановића** из Загужања.

Најбољи трубач пионир био је **Петар Милићевић** из Костојевића.

„Туристичке новине“ из Београда су све пионирске оркестре наградили малим позлаћеним трубама, а победнике и пехарима.

Сви победнички оркестри и солисти су, као и победници на осталим саборским такмичењима, добили на дар плaketу, коју им је у име организатора уручио **Адам Тадић**.

Стручни жири су чинили: др **Мирјана Закић**, етномузиколог

Најбољи оркестар 48. сабора

Најбољи омладински трубач Кристијан Азировић

из Београда (председник), Душан Вујовић, диригент из Београда, мр Данка Лајић Михајловић, етномузиколог из Београда, Младен Ђорђевић, професор трубе из Београда, и Наташа Плећаш, пијаниста, професор клавира из Лучана.

И овом сабору су свој печат дали осведочени пријатељи, већ поменути дародавци саборских награда, међу којима су и „Застава оружје“ – Крагујевац, Компанија „Слобода“, као и Београдски сајам; генерални спонзори: „Апатинска пивара“ – Апатин и „Телеком Србија“; спонзори „Књаз Милош“ – Аранђеловац, Ауто Чачак, Агробанка, Чачанска банка, Колпа Сан, Словенија, Ен-Ел-Бе Кон-

тинентал банка, Триглав Копаник, Western Union – Еки трансферс, Оптима – Модрича; медијски партнери: Радио-телевизија Србије, „Илустрована Политика“, „Вечерње новости“, „Ringier Blic“, „Ало новине“, Туристичке новине и ТВ Сунце – Аранђеловац.

Сабор су организовали Центар за културу, спорт и туризам општине Лучани „Драгачево“ у Гучи и Месна заједница Гуча, под покровитељством Владе Републике Србије и општине Лучани.

Вишебој, ношње, здравичари

У народном вишебоју, титулу харамбаше 48. Сабора је по-

нео Недељко Зелић из Новог Сада, који је победио у бацању камена с рамена (11 метара), скоку удаљ (3,05 м) и увис (1,35 м) из места. Најбољи рвач је поново био Милош Милановић из Београда, а гађање кроз прстен јабуке није одржано.

Маријана Митровић и Милан Дукић из Гуче су понели најлепше, шумадијске ношње, а Александра Думитрашковић

Најлепша шумадијска ношња

из Кобишнице код Неготина најлепшу девојачку, влашку ношњу. Најречитијом здравичарке је, по оцени жирија, сабораше је, други пут заредом, поздравио Миодраг Сибиновић из Књажевца.

– 48. Сабору трубача је изаштавало 159 медијских кућа, – 85 домаћих и 74 из иностранства. Одржано је пет конференција за новинаре.

Постављена је нова Интернет презентација Центра за културу, спорт и туризам (www.saborguca.com) са свим неопходним информацијама о програму, смештају, сервисним службама....

Здравичаре и ношње је оцењивао жири у саставу: Снежана Ашанин, етнолог из Чачка, мр Гроздана Комадинић, професор из Чачка, и Биљка Петровић, социолог културе из Бољевца.

Миљана КАПЛАРЕВИЋ

Најбољи пионирски оркестар Владимира Ивановића из Загуљања

МАГИЧАН ЗОВ ТРУБЕ

Наташа Плећаш је рођена 26. марта 1967. године у Чачку. Завршила је Средњу музичку школу „Станковић“ у Београду у класи професора Бојане Дунђерски. Затим следи школовање у бившем Совјетском Савезу, на училишту при Конзерваторијуму „Р-Корсаков“ у Санкт Петербургу и Конзерваторијуму „Римски-Корсаков“, где је дипломирала у класи професора Алексеја Орловског.

Радила је у Народном позоришту у Београду и оперској кући „Madlenianum“ у Земуну. Године 2002. постала је самостални уметник УМУС-а. Учествовала је на мастеркласама код познатих руских професора Тимакина и Гашијева, а освајала и бројне награде. Сарађивала је са многим познатим диригентима и режисерима у припреми око 20 опера и балетских представа. Одржала је и низ солистичких концерата. Сарађивала је и са хорovima („Мокраваљ“ – Београд, „Браћа Барух“ – Београд и хор РТС-а). Од 2001. године живи и ради у Лучанима.

Члан је Удружења самоуких сликара и вајара Драгачева и Удружења „Естет“ из Чачка.

Вођила је Деци црквени хор при храму „Светог Саве“ у Лучанима и меповити хор „Цар Константин и царица Јелена“ у Пожеги.

Рекли су о њој:

Наташа Плећаш влада суверено клавиром, са певачима ради врло едукативно и уме да на клавиру дочара звук оркестра. Сарађивали смо у неколико великих пројеката и припремали премијере бројних опера. Она је високи професионалац. (*Младен Јаџурић, диригент*)

Њен рафинисан и култивисан звук клавира, способност да слуша и разуме певаче и певачку фразу, као и брзо и лако разумевање диригентских интенција, омогућиле су ми да је сматрам равном пијанистима у реимованим оперским кућама са којима сам сарађивала. Наташа Плећаш је драгоцене сарадник „по европским нормама“. (*Боран Сиђић, диригент*)

Зашто сте се вратили у родни крај после тако успешних периода и бројних наступа?

Многи ме то питају и више се чуде, јер се ретко ко враћа у свој родни крај. Овде имам мир у души, времена за стваралаштво, моју башту, дружење са људима и желим овој деци да пренесем знање које сам стекла у свету. Не волим градску врву. Недостајала ми је драгачевска питома природа, цвркул птица, лучанска магла...

Како је изгледало Ваш први сурет и доживљај Сабора?

Први сурет са Сабором памтим из детињства, али сам све то доживљавала као један „велики ваљар“ са шареном, довелом масом, где су нам куповали разне драгуљеве, вођили нас на рингишипи и, наравно, јели смо чувени купус из земљаног лонца. Отац је долазио пред зору кући и причао нам како су му „Код Дача“ свирали на уво Бакија, Фејат и други...А ја сам се на све то питала: „Па шта има у томе посебно?“

Наравно, одговор сам добила много година касније, по повратку из белог света и тада се десило мој прави сурет са Сабором. Сад ја долазим пред зору кући и свирају ми труба на увце...

Можете ли да објасните однос клавир – труба?

Несвакидашње је да пијаниста преферира неки други инструмент. Многе моје колеге се чуде кад кажем да волим трубу. И јесте помало неспојиво, али ми је сасвим другачија намена. На клавиру можете дочарати звук симфонијског оркестра, али труба греје срце и радује душу.

Свирали сте клавир солистички, у оркестру у оперским и балетским представама, у различитим камерним саставима и добро разумете стрепње трубача пред наступом...

Није нимало једноставно изаћи пред толпину масу људи и свирати. Довољан је тренутак непажње некога из оркестра, па да поквари општу слику. Постоје људи који годинама свирају, али им трема умањи квалитет свирања. Пра-

ви живот је иза сцене, док чекате својих пет минута. Тада се минути претварају у вечност.

Како функционисаће жири и како усаглашаваће критеријуме?

Бити члан жирија за мене је пре свега велика част и још већа одговорност. Какава је само плејада врхунских уметника профедиривала за све ове године. Ни сањала нисам да ћу и ја једног дана седети на њиховом месту.

Одговорност је још већа, јер ми ипак одређујемо судбине тих људи, а некад су у питању само нијансе.

Природно је да нам се понекад мишљења не поклапају, јер свако гледа из угла своје специјализације. Али, пошто су у жирију све врсте стручњака са великим професионалним искуством, онда нема проблема у доношењу одлука. Не правимо компромисе и нико није привилегован.

Да ли се трубачи придржавају изворности?

...*На позорици, одлемењеној љулјима, смењују се шубрачки оркестри. У сваком – чејши шубрача и бубњар. Песма, марш, коло. Музичарење „до штирски“...*

Романтична слика Првог Сабора, створен због тога да би се такво музицирање по старински, етно, фолклорно, изворно, називате га како хоћете, сачувало. Због тога је веома важно правилно дефинисати термин „изворно“. Аранжије неретко греше у жељи да мелодија изгледа богатије, допадљивије, превине ките мелодије и читаву хармонизацију. Јужњачко свирање је ватрено, необуздано темперамента, а драгачевско питомије, мирније и јасно је да свако несвесно уноси у музику оно сто носи у својој природи. За 50. Сабор требало би направити документарну емисију о свим овим годинама. Имамо срећу да су неки од оснивача живи међу нама и они су носиоци једног дела изворности. Не смејемо их заборавити, јер без њиховог ентузијазма, можда, и несвесне визије, једна малена варош, сада већ прелепо изгледа, постаје срце света на пар дана, чува и носи кроз време највредније записе духа једног народа. Али, морамо сачувати живо село да бисмо сачували изворност.

Млади долазе... Обећавају ли да ће сачувати изворност?

Млади нараштају су одлични. Треба их мало више едуковати у том правцу. Не знам ко са тим оркестрима ради. Све су увежбанији, али као што рекох, изворност је широк појам.

Традиционална или савремена трубачка музика?

Тешко да нама могу одговорити на ово питање са пар реченица. То је једино од суштинских питања и о томе су доста писали музиколози, па нема потребе да понављам исто.

Могу говорити само о савременој трубачкој пракси, јер сам свеод то времена. Традицију имамо на записима. Не смејемо је заборавити и пусти да нестане. Свака музика доживљава промене кроз време, што је нормално, незаустављиво и управо је у томе лепота стваралаштва и изазов појединачна да оставе свој траг у времену. Треба само направити јасну црту између фолклорног и комерцијализованог.

Како видите будућност Сабора и трубачке музике?

Живимо у ери компјутера. Хтели ми то или не, мења се начин комуникације међу људима, моралне, естетске и све друге вредности. Нажалост, људи се све више отуђују, комуницирају „електронски“ и све се више затварају у своје чауре и светове... И што је већи напредак технике, све ће више људи бити на Сабору, јер несвесно људи трагају за оним што је у човековој души од искони забележено.

„Јер труба има чудесну моћ. У њој је нага народна. Саборска вртаћа ойворена су на све чејши стране свешта. Ойворена магичним зовом – да славе животи и љубав!“

Неда ПУНОШЕВАЦ

ПРВА ИСКРА

Пише: Радован М. Маринковић

Када се зачела прва идеја о организовању Сабора трубача, сазнајемо из „Чачанског гласа“ од 28. септембра 1960. године. Наиме, у рубрици „Актуелни разговори“, са насловом „Културно-забавни живот у гучкој општини“, тада је објављен текст чији је аутор највероватније тадашњи главни и одговорни уредник овог листа Благоје Радиојевић:

„Састанак у Гучи био је посвећен културно-забавном животу. У разговорима су учествовали: Мирко Мандић, председник Културно-просветне заједнице Среза [Чачак]; Деспот Бојовић, секретар Општинског комитета Савеза комуниста; Властимир Вујовић, председник Општинског одбора Социјалистичког савеза; Милун Станић, председник Општинског синдикалног већа; Радослав Протић, наставник; Томислав Протић, председник Општинске културно-просветне заједнице; Драго Николић, председник Општинског комитета Народне омладине; Тадија Ружичић, председник Основне организације Социјалистичког савеза; Никола Стојић, председник Културно-просветног центра у Гучи; Младен Лазаревић, председник Завичајног клуба студената; Михаило Лојаница, наставник, и Благоје Радиојевић,

главни уредник „Чачанског гласа“...“ Уследило је расветљавање стања у култури у тадашњој општини

Десимир Перишић

и савремени ритам. Велико изненађење, на пример, представљао је један такав оркестар на митингу у Чачку поводом отварања радова на

Први сабор организовали су: Властимир Вујовић, службеник из Гуче (председник); Бранко В. Радичевић, књижевник из Београда; Ника – Никола Стојић, професор из Гуче; Станојаца – Цака Ђорђевић, наставник из Гуче; Радослав – Рапо Протић, професор из Гуче; Коста Луковић, наставник из Гуче; Томислав Протић, учитељ из Гуче; Радомир – Рапо Протић, службеник из Гуче; Срећко Смиљанић, учитељ из Ртију, и Јован Шајовић, наставник из Каоне.

Такмичила су се четири оркестра: Десимир Перишића из Горачића, Драгине Ковачевића из Граба, Срећка Обрадовића из Ртију и Драгана Јовановића из Џљина. За најбољег трубача проглашен је Десимир Перишић, а победнички је био оркестар Драгана Јовановића.

путу Прељина – Чачак – Титово Ужиче. Обучени у бригадирске униформе, свирали су млади Драгачевци тога дана наше маршове и масовне песме. Примитивно истина, али симпатично ако се зна да их нико од стручњака никад није научио ни музичкој азбуци. Много боље су они кад свирају народне малодије и кола из свог краја. Сада кад дође време свадбама, комишањима и саборима, њихове трубе одјекују Драгачевом. Зар се за њих не би могао организовати један мали фестивал? Зар њихово такмичење не би била и разонода за слушаоце жељне забаве? Читав сабор би могао да се организује на дан кад би се то такмичење одвијало. А, шта би се тек у оквиру тога могло све организовати.

То је засад само предлог, само идеја, која даље може да се разради и прошири. Али такав предлог показује да један озбиљан разговор и више заинтересованих људи могу да избаце на површину још оригиналних и интересантних предлога за чије се остварење ваља борити...“

Ето, то је била прва искра. Она ће се разбуктати у велики Драгачевски сабор трубача, који је поодавно постао српски и – светски.

Трубачка дружина из Џљина: Таназије Ристивојевић, Петроније Јовановић, Недељко Јовановић, Драган Јовановић и Томислав Алемпијевић

СА ПУТА ПО СЛОВЕНИЈИ

Пише: Јовиша М. Славковић

*Први дан, четвртак, 2. јул
Гуча-Полињик*

У рано јутро, негде око четири, Гучом се разастреве зов трубе, који се зачу у брдима Драче. Кратак и резак звук трубе врати нас у млађане дане, подсећајући на војничку будилицу. То капелник Гвозден Росић саизва свој оркестар и опомише на време да крену ка Гучи. Бат различитих корака, из неколико централних долазећих улица пореметити усунулу чаршију и слыше се у један чарљаван музички акорд испред зграде Дома културе. Отпочне пребрзавање путника за Словенију. Ту су трубачки, фолклорна група „Абрашевци“, сликари, представници Центра за културу и Месе заједнице. Организатор и вођа пута је Адам Тадић. Звучи трубе највише срећан одлазећи дан на пут дуг око 800 км. Неко утону у досањалачки сан, а неко надрави „пугом“ из флаше. Дан за путовање као намештен руком. Облачно са стидљивим зрацима сунца.

„Чокинов“ аутобус (возач Саша) нас носи поред Београда.

После организованог доручка у Сремској Митровици, нешто после 10 сати прелазимо у Хрватску и хитамо ка Загребу...

Љубљана, удаљена 150 км од Загреба, остаје западно, а наша расположена дружина, после краћег застанка, крене на север, ка граничним прелазима Хрватске и Словеније: Обрежје – Срушковице.

На двадесет километара од граничне линије пролазимо кроз Хрватску зајорје и веома познат градић – Крапину...

Путујемо уз реку Саву од које се одвајамо на југ и крајњем нашем данашњем одређишту – Полињнику (675 м надморске висине), где стижемо око 17 сати. Срдачан дочек, како то домаћиница и доликје. Прво што ми пада у очи је плакат којим се мештани „вабита“ на концерт: „Гуча на Полињнику“. Он је организован захваљујући Милораду Домановићу, који је до 1999. живео у Лучанима. Вечерњи наступ фолклорне и певачке групе (кореограф Срећко Вуковић) и трубачка трајао је све до поноћи, у присуству око 500, не само мештана, које је Адам Тадић позвао на овогодишњи Сабор трубачка и захваљујући на гостопримству. Иначе, ово село, са око 900 домаћинстава, једно је од најразвијенијих у општини Литија. У њему је веома активно добровољно ватрогасно друштво. Ту су црква, пошта, продавнице, кафане, планинарски дом... Свежина ноћи у планинарском дому, где је један број нас био смештен, доноси нам по птица и дозив сридаћа и одив срце. Можда, љубави.

*Други дан, петак, 3. јул
Литија – Дравоград*

После доручка, весели и одморни, одлазимо западно, у седиште општине – градић Литију са око 6000 становника. Литија лежи на обали реке Саве, удаљена око 25 км од Љубљане, геометријско је средиште Словеније. Општина има површину од 328 км² а у 107 насеља живи око 18000 становника. Преко Литије долазе железничка пруга Љубљана – Трбовље и железничка пруга Љубљана – Зидани Мост.

На путу из Полињника за Литије свраћамо у веома знаменити ренесансни град Бегеншперк, кога је градила породица Ваген 1511. године. У њему се налази вредна музејска збирка, ратничко и ловачко оружје, национални костими (народна ношња), ловачки трофеји, збирка географских карата и географских планова и пројекција грађевина из XV и XVI века, библиотека, стари намештај... Највише научних и истраживачких трагова је оставио Јанез Вајкард Валвазор (1641 – 1693), путописац, Словенац по домовини, европејца по духу. Нешто иза подневног звука трубе најавили су пријем наше делегације код жупана (председника) општине Литија, Франца Рокваца.

После свесрдног разговора о културно-спортској, па и привредној сарадњи, жупан и Мирослав Радојичић су потписали нацрт споразума, који треба да буде усвојен од надлежног органа обе општине. Трубачки оркестар је улицама Литије одржао краћи променади концерт са позивом да нам домаћини дођу у Гучу. После заједничког ручка, преко Трбовља и Велења крехемо ка Дравограду.

У предвечерје дочекују нас стари знанци, председници општина и организатори дугогодишњих сусрета: Бранко Кобале, Вреш, Вершник, Пушник („машиновођа 22-огодишњих брских возова Марибор – Београд), Крпач, Крањц, Марошек... Наравно, и садашњи жупан (председник) општине господар др Мирјана Цигало.

Хотелски смештај и „шведски ето“ дају нам снагу да се са домаћинима дружимо до иза поноћи.

Иначе, прва културна сарадња између Републике Словеније и Гуче је везана за 20. сабор трубачка (1980) када су гостовали дувачки рударски оркестар из Трбовља, изворна група из села Церкно (код Љубљане) и Партизански копчевски збор из Љубљане.

Трећи дан, субота, 4. јул

Јутро у Дравограду је наговештавало „ред кише, ред сунца“. Данас овај град обележава свој дан па је и наша посета програмски осмишљена.

Град лежи на обалама три реке: Мрже, Мисиве и Драве, по којој је град добио име. Просторно заузима око 45 километре општине (150 км²), односно 40 км² и око 4.000 становника од 8.028 колико има општина броји. Средином XII

века Ортоф Трушенски, на левом брегу Драве (надморска висина 364 м, приближно као и Гуча – 340 м), саградио је мању насеобину. У југозападном делу општине некада су били рудници олова, сребра и молибдена.

По подне је организована посета рударском музеју у Межикама веће групе, док је мањих број гостију, са групом домаћих и наших сликара, посетио ликовне изложбе и обишао крајолике веома богате шумама, дивљачи, лековитим биљем које се северно изнад града уздиже до 1 200 м надморске висине. Наишли смо на велики број срна које смо хранили из руке, као и ретке растинске врсте биљака – перуша, јесенска реса и посебно алпски шкорботец који има вредан високогорски значај. Посебну културну знаменитост има црква Св. Духа из 1619. године која је најеликсантији храм у Словенији. На самој граници до Аустрије, у познатом планинарском дому Кошењак, одакле луца поглед на Похорје (изнад Марибора), овог винекада, било је доста гостију који су се забављали уз препознатљиву националну музику.

Пре подне у згради општине Дравоград ноћени су разговори о даљој сарадњи. У званичној делегацији учествовали су: Мирослав Радојичић, Адам Тадић и Милорад Димтрић.

У Младинском културном центру, у 17 сати, представљена је изложба Удружења самоуџних сликара и вајара Драгачева. Споразум о сарадњи између ликовне секције Дравограда и Удружења потписали су Фрањо Марошек и Снежана Костић. Ово је, уствари, узвраћена посета Групи сликара из Дравограда (Среч, Маријана, Фрањо, Роби, Лидија и Симона), која је крајем маја боравила у Гучи.

Најинтересантији и најпосећенији (око 1 000 гледалаца) програм „Труба (фолклор ин од шанка до шанка)“ је започео од 18 сати на платоу испред Основне школе. Поздравне и виртуозне говоре одржали су др Мирјана Цигало и Мирослав Радојичић. Поред аустријског дувачког оркестра, који је наступио на разичном делу, као и наша трубачка и фолклорна група и играчка и плесна skupина из Дравограда, организовано је предтакмичење дувачких оркестара за овогодишњи Сабор трубачка. Такмичила су се четири оркестра: Лоче, Рађеље на Драви, Ојстрица ивельски трубачки „Фешта Бенд“, који су се изборили за долазак у Гучу. Један од чланова жирија је била и Наташа Плеснаш. Звучи трубе, песме и игре одзвучали су до јутра. Све ово, и још много другог, забележено је „оком“ тв камере и фотографских апарата.

Четврти дан, недела, 5. јул

Дошло је време за растанак и повратак у Драгачево...

У осам сати, уз звук аутобуске сирене, из нас остају Дравоград а у нама незаборавно гостопримство...

ОД САБОРА ДО САБОРА

Из рада Центра за културу, спорт и туризам у Гучи

Имеђу два сабора, дешавале су се: књижевне вечери, музичко-сценске представе, ликовни сусрети, традиционалне манифестације, културно-образовне и забавно-рекреативне активности, обележавања значајних датума и празника...

● На књижевним сусретима, **Ковилка Јетић** из Београда, родом Драгачева, је представила своју књигу „Народне школе у Драгачеву“ која приказује оснивање и рад основних школа у периоду 1018 – 1945. у тадашњем срезу Драгачево, а **др Мирјана Херцог** из Чачка књигу о деци, намењену родитељима, под називом „А ода су Пепељуги легле паре на рачун“.

● Одржано је општинско такмичење рецитатора – ученика основних и средњих школа, потом и оружно у Горњем Милановцу, где се на Републичку смотре рецитатора, „Песнице народа мог“ 2009. у Ваљеву, пласирала **Татјана Шолајић**, ученица Основне школе „Милан Благојевић“ у Лучанима.

● Поводом Беле покладне недеље, у сарадњи са КУД „Абрашевић“ – Чачак, одржан је дејчи маскенбал у Гучи. На фестивалу маски у Чачку (Златиборски, Моравички, Рашки округ), маске ученика Основне школе у Лучанима су побрале четири прве награде.

● Дан Удружења самоуких сликара и вајара Драгачева, 27. децембар, је обележен изложбом чланова, чије су отвораре пропатрили ученици Музичке школе из Гуче и певачка група „Драгачевке“. У марту 2009. Удружење је приредило изложбу у Косјерићу.

● Позоришно публици у Гучи још једанпут су се представиле популарне „Курсашије“ представом „Нова полицијска станица“. Књижевни клуб „Драгослав Грбић“ из Чачка је извео сценску адаптацију романа „Молитва за оца Прохора“ аутора Миће Миловановића, а позориште „Орион“ ученика Гимназије у Ивањици Стеријину „Покојдирену тикву“. За дејчу публику су организоване представе „Миш и лав“, „У цара Тројана козје уши“, „Лепотица и звер“.

● Празници: Дан ослобођења Драгачева од фашизма, Нова година, Савиндан, Први мај и Дан општине Лучани, обележени су пригодним програмима у сарадњи Центра са општинском управом, месним заједницама и школама. Предузеће „Милан Благојевић Наменска“ у Лучанима је свој јубилеј, 60 година рада, обележило културним програмом у сарадњи са Центром.

● За љубитеље фолклора је организовано неколико концерата: наступали су, уз трубааче, КУД „Абрашевић“ – Гуча, „Азбуковица“ из Азбуковице код Љубовије, „Светозар Марковић“ из Крагујевца, „Косовски жојери“ из Оксилва – Канада. Гучки „Абрашевић“ је учествовао на Смотри фолклора Моравичког округа у Мрчајевцима, априла 2009. а свој други ројендански концерт (мај) је приредио уз учешће КУД „Шумадија“ из Горњег Милановца, „Бидо“ из Бечеја, фолклорне секције ОШ „Здравко Глојански“ из Бечеја и трубаачког оркестра „Данијела“ из Ариља.

● Певачка посела су, уз учешће великог броја изворних певачких група, у сарадњи са Центром за културу, организовали КУД „Српска шајкача“ у Пухово и Удружење жена подовчарских села у Марковици.

● Концерт музике за клавир су заједнички одржала Одељење музичке школе „Др Војислав Вучковић“ – Чачак у Гучи и Лучанима, одсек клавир у класи Наташе Плећаш.

„Распевано Драгачево“, смотра народног стваралаштва, одржано је, 49. пут, 21. априла 2009. године (Трећи Васкрс), са око 250 учесника (фолклор, трубачки оркестри, певачке групе, солисти) из Драгачева, Ивањице, Пожеге, Ариља, Бајине Баште.

Сабор ткаља (44) у Доњем Дубцу организовали су 25. јула 2009. Драгачевска задруга жена „Рајка Боројевић“ и Центар за културу, спорт и туризам, у сарадњи са Удружењем за туризам и камп ткаља „Сновалина“. Уз традиционалан избор најбоље ткаље за 2009. годину и најлешта стара Јела, приређене су изложбе радова драгачевских ткаља и гостујућих занатских удружења, са културно-историјским програмом. Био је то и други светски дан ткања. Овом приликом је одржана и оснивачка скупштина Удружења ткача Србије.

Издаваштво

У издавачкој делатности Центра за културу, спорт и туризам, између два сабора, бележимо књиге: „Школство Драгачева од 1918. до 1945“ аутора Ковилке Јетић из Београда, хронику „Доња Крварница“ Миленка Милекића из поменог села, роман „Краљевство љубави и зло“ Миће Миловановића из Чачка и каталог Удружења самоуких сликара и вајара Драгачева, поводом 35 година оснивања.

Од 2009. године градска библиотека, која је функционисала у оквиру Центра за културу, спорт и туризам, на основу одлуке Скупштине општине Лучани, послује као самостална установа.

Саборски походи

У развоју Сабора трубача, једна од стратешких активности је његова стална промоција у земљи и иностранству, путем штампаних и електронских публикација, као и непосредних наступа трубачких оркестара и других учесника Сабора у разним програмима и манифестацијама.

Имеђу два сабора, трубачки оркестри су учествовали на разним приредбама: „Данима мимоза“ у Херцег Новом, на смотри свих манифестација у Србији под називом „Дани Кумбаре“ у Београду, Међународном сајму туризма у Новом Саду, на манифестацији „Драгачево у Војводини“ у градовима Кули, Врбасу и Новом Саду, Сабору Срба у Крушевцу (Удружење Срба из Лике)...

Након одржаног 48. Сабора, већ традиционално, на трубаачком сабору у Вањи Луци учествовало је пет оркестара: Дејана Лазаревића, Бојана Ристића, Демирана Ђерговића, Гвоздена Росића и омладински оркестар „Етно арт“.

У Гучеву, на Трећем фестивалу „Труба Мирослава Матушића“ (такмичење трубаача солиста, у оквиру манифестације „Хомољски мотиви“) учествовало је дванаест врхних сабораша солиста и два оркестра у ревијалном делу програма.

У Словенији, Сабор је промовисан јула 2009. у Полшци (Љубљана) и Дравограду, на Фестивалу трубачких оркестара Словеније.

У дворцу Дунђерски у Кулину, општина Бачки Петровац, јула 2009. на манифестацији „Свадба – некад и сад“ Сабор трубача су презентовали оркестар Гвоздена Росића и изворна група „Владан Бабић“ из Виче приказом драгачевске свадбе из 19. века

У 2008. години је урађен промотивни филм о Сабору (под радним насловом „Драгачевски сабор трубача у Гучи – интернационални бренд“).

На гостовању у Словенији

НАЈБОЉИ У СПОРТУ 2008. ГОДИНЕ

У јануару 2009, Центар за културу, спорт и туризам је организовао традиционалну свечаност избора најбољих спортиста и споретских радника у општини за претходну 2008. годину. Ово признање су, заслужено, добили: **Александар Буровић**, капитен сениорске екипе Одбојкашког клуба „Лучани“ из Лучана, **Фудбалски клуб „Гуча“ из Гуче**, **Фудбалски клуб „Градина“ из Ришја** и споретски радници **Зоран Бабић**, тренер Одбојкашког клуба „Лучани“ из Лучана и **Мирослав Мида Радојичић** из Гуче

Мајђија Прошћић, члан Фудбалског клуба „Гуча“ из Гуче, проглашен је за најбољег младог спортисту.

Признања

ЈОШ ЈЕДАН „ТУРИСТИЧКИ ЦВЕТ“ ЗА САБОР ТРУБАЧА

*Златна значка
Културно-просветне
заједнице Србије
Адаму Тадићу*

Туристички савез Србије је, у избору најуспешнијих и најбољих у туризму (туристичке организације, агенције, манифестације, објекти, догађаји, појединци...) за период јул 2007 – јул 2008, Сабор трубача у Гучи прогласио за најбољи у категорији „Специјалан догађај у функцији промоције туризма“. И, доделио му „Туристички цвет“ за значајна остварења у подизању квалитета туристичких услуга, као и допринос развоју, унапређењу и промоцији туризма у Србији. Ово признање је организаторима Сабора уручено на Светски дан туризма, 27. септембра 2008.

Културно просветна заједница Србије је доделила Златну значку за 2008. годину Адаму Тадићу, директору Центра за културу, спорт и туризам, за несвободан, предан и дуготрајан рад и стваралачки допринос у ширењу културе.

СЛОВЕНАЧКИ СЛИКАРИ У ГУЧИ

Сарадња ликовних стваралаца Драгачева и Дравограда

У Гучи је, априла 2009, гостовала Путујућа сликарска колонија „Арт фемипис“ из Словеније, чијих шест сталних чланова, обилазе европске земље и на платно преносе природне и историјске мотиве. Били су у Француској, Чешкој, Румунији, Мађарској, Хрватској, Црној Гори... а за упознавање Србије одабрали су Гучу. Упознавали су Драгачево и околину, сликали и, на крају, приредили изложбу.

Мало касније, у мају, у Гучу је допutoвала и група сликара аматера из Словеније, чланова Ликовне секције Културног удружења Дравоград. У тродневном боравку, упознавали су најзначајнија културна и природна обележја овог краја и, наравно, сликали, предивши, такође, изложбу у Дому културе. Овде урађене слике оставили су на поклон домаћинима, Центру за културу, спорт и туризам и Удружењу самоуких сликара и вајара Драгачева.

Сликари Дравограда у манастиру Срећеву са Ником – Николом Стојћем (први с лева)

У узвратној посети (приликом гостовања културне делегације општине Лучани у Словенији, јула 2009), представници Удружења самоуких сликара и вајара Драгачева су били гости Ликовне секције у Дравограду, где су се договорили, и потписали протокол, о трајнијој сарадњи ове две уметничке организације.

ГУЧА БЕЗ ПРЕМЦА

Новинар Лондонског „Гардијана“ најављује се као сиђуран гост и овогодишње „најлуђе журке у Европи“ на којој „људи играју док не појадају“

„Док аутобус тучи кроз сива београдска предграђа, схватам колику је штећу изолација Србије нанела њеном јавном превозу: нема климе ни амортизера. Нисам изненађен, јер путовање по Балкану увек подразумева одрицање од западноевропског комфора. У Британији се често чује колико времена проводим у региону познатом по негативним новинским насловима, местима опустошеним ратовима, сиромаштву и бруталној влади. Могу да им одговорим да овде има много лепоте и магије. А ту је и музика“, пише новинар „Гардијана“ и објашњава како се баш због музике стално враћа овим крајевима.

Путовање на подручју бивше Југославије данас је лако са отвореним границама – осим између Србије и Косова – становништво је гостољубиво, цене ниске а традиционалне музичке форме из региона богатије него било где у Европи, пише он о путовањима до градића „који се изговара „Гоо-џа“ и по околним брдима подећа на Швајцарску, али само док се до њега не стигне, јер тада престаје свака сличност са швајцарским спокојем.

„Изазим из аутобуса на влажан ваздух који пара писка труба, на улици преплављене људима који играју. Петак је по подне и нема шансе до недеље у поноћ“, пише репортер и наводи да је ишао на илегалне рејв журке, лудовања на ливадама и у напуштеним фабрикама, али да ништа не може да се мери са Гучом. „Та енергија, та радост, то пренаглашено усхићење који обузима месташе не може се ни са чим упоредити. Људи скачу на столове, са споменика, са зидова, играју трубуши плес у снажном ритму лево – десно, достижу екстазу из обилне количине пива и меса“.

Следи информација за неупућене да се дувачки бендови на Балкану по традицији ангажују за свадбе, сахране и давне прославе, али да је последњих десет година њихов звук измилео из региона. „Од шкотског Оркестра дел Сол до Нејела Кенедија, многи на Балкану траже инспирацију. Гуча је жила кудавиша овог сировог, необузданог звука“, фестивал који „нема време фајронта нити много правила, али постоји права атмосфера баханалија док трува овај егзотични источњачки фанк, а људи играју док не попадају“.

„Није увек било овако. Није се ни очекивало да ће бити овако. Званично назван „Драгачевски сабор трубача“, фестивал у Гучи је настао крајем шездесетих да би очувао традицију дувачких оркестара. У Титовој Југославији се посебна пажња поклањала фолклору и неки апарат чик са слухом је, приметивши сталан одлив становника из села у град који прети да угрози традицију ових оркестара, дошао на идеју о годишњем такмичењу да се награди најбољи оркестар и додели Златна труба.“

До експлозије популарности је дошло после огромног успеха Емира Кустурице и његових филмова у којима се појављују дувачки оркестри – „Време Цигана“, „Подземље“ и „Аризона дрим“, пише репортер и каже да је главна улица у Гучи „као сет Кустуричиног филма“. „Трубе јече из шатора, кафана и дворшта, оркестри марширају кроз гужву избацујући снажан и брз ритам који се широм јужног Балкана тражи дуже од сто година“.

У репортажи се помиње и оркестар Бобана Марковића, „гучанског Мухамеда Алија“, на чији приврзук трубе Гуча доживљава ерупцију.

Ипак, утисак је да права магија настаје независно од такмичења, на улицама, где се „шатори развијају у инстант ресторане“, у којима се мноштво музичара надмеће за најпонижу од великих група Срба који седе за столовима и најбољима лепе новчанице на чело или трубе...

„Гуча савршено обједињује тај велики и разновиден балкански дух. Без обзира на то које се националности, пола или узраста, Гуча ће вас пригрити. Пореклом фолклорна али духом апсолутно савремена, Гуча нуди прави осећај колективног слава и подећа да је музика некада била нешто племенско, дивље, изван сленга индустрије.“

Гластобери је корпоративни поп-рок фестивал без изненађења и спонтаности, док вас Гуча тера да играте на улици до трансa. Погодите до којег ћу се фестивала овог лета возити?“

(„Полишика, 28 мај 2009)

Још један мајстор шрубе

ЂЕРИМ ИЗ ПАВЛОВЦА

На мермерној листи добитника Мајсторског писма на згради Центра за културу у Гучи, од ове године уписан је и Ђерим Бећировић, четрдесети мајстор трубе у историји Сабора.

Ово признање, за три пута освојено награду на финалном такмичењу, заслужио је као најбољи басиста, по оцени стручног жирија на 45. 46. и прошлогодишњем, 48. Сабору. Свира срцем и душом, што му је дато рођењем, а стил и технику је уз врхне трубаче градио и усавршио.

Рођен је 1981. у Павловцу (општина Врање), прве тонево је, као и већина дечака са трубачког југа, слушао и учио у породици, од деде. Од своје дванаесте године и сам је почео да свира велики бас, најпре у „малим“ непознатим оркестрима, а онда је, каже, ишао од доброг ка бољем и стигао до Слободана Салдјевића. „Добар бенд“ и пријатеље је нашао пре четрнаест година у оркестру Демирана Ђеримовића из Врање, мајстора трубе од претходне године, у којем је своје свирање довео до мајсторства. То, свакако, није ни било тешко у споју личног талента и овог трубачког колектива који је три пута био најбољи на Сабору.

Са својим оркестром Ђерим Бећировић је снимио два CD и наступао телевизијским и радио програмима, на бројним концертима и смотрима у земљи и иностранству.

Ј. К.

ДРАГАЧЕВСКИ САБОР ТРУБАЧА

ОРГАНИЗАТОРИ

ЦЕНТАР ЗА КУЛТУРУ, СПОРТ И ТУРИЗАМ
ОПШТИНЕ ЛУЧАНИ „ДРАГАЧЕВО“
МЕСНА ЗАЈЕДНИЦА ГУЧА

ПОКРОВИТЕЉИ

ВЛАДА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
ОПШТИНА ЛУЧАНИ

СТАЛНИ ДАРОДАВЦИ

„ИЛУСТРОВАНА ПОЛИТИКА“ , Београд
„ПОЛИТИКА“ А.Д. Београд
„КОМПАНИЈА НОВОСТИ“, Београд
„ЗАСТАВА ОРУЖЈЕ“, Крагујевац
ЕКИ TRANSFERS WESTERN UNION, Београд
„КОМПАНИЈА „СЛОБОДА“ А.Д. Чачак
„RINGIER“ доо БЕОГРАД – БЛИЦ
БЕОГРАДСКИ САЈАМ
„ТУРИСТИЧКЕ НОВИНЕ“, Београд
„RINGIER“ доо БЕОГРАД – АЛО НОВИНЕ
КАРИЋ ФОНДАЦИЈА, Београд

МЕДИЈСКИ ПАРТНЕРИ

РАДИО ТЕЛЕВИЗИЈА СРБИЈЕ
„ИЛУСТРОВАНА ПОЛИТИКА“
„ПОЛИТИКА“ А.Д.
КОМПАНИЈА „НОВОСТИ“
„RINGIER“ доо БЕОГРАД – БЛИЦ
„RINGIER“ доо – АЛО НОВИНЕ
ТВ „СУНЦЕ“, Аранђеловац
„ТУРИСТИЧКЕ НОВИНЕ“, Београд

КАФАНА „УЈЕДИЊЕЊЕ“

Пише: Ника – Никола Стојић

Кафана „Уједињење“ налазила се у самом центру Гуче, у Улици престолонаследника Петра, на углу где се она укршта са Улицом краља Александра. Држао ју је, између два велика светска рата, Милош Мариновић – Курјак, познати династичар и радикал – Пашићевац. Он је био снажан и помало осоран човек, спреман да улази у свако доба у вербалне, али и физичке обрачунае. Са својом женом Станом имао је четворо деце: Марјана, Живку, Олгу и Милана. У кафани су радили Милош и Стана уз помоћ неког радника из сиромашне Рајића фамилије, најчешће Славимира Рајића – Беке. Милош се више истицао као политичар и акционар банке, којом је управљао заједно са бившим народним послаником, бановинским сенатором и председником општине у Гучи, газдом Андријом Протићем, кафешијом Јовом Вучковићем, учитељем Миљком Т. Танасијевићем и земљорадником Добриљом Протићем. Банка је носила назив „Драгачевска пољопривредна банка у Гучи“. Налазила се у истој згради у којој је била и кафана. Основана је 1924. и радила све до 1940. године, када је, због дугова, банкротирала.

У кафану се улазило из Улице престолонаследника Петра, на велика врата. Гостима је на располагању било око двадесетак столова, застртх карираним чаршавима, као и у другим гучким кафанама. Међутим, оно што је ово кафану разликовало од других, биле су фотографије по зидовима. Од улаза, са десне стране, биле су застакљене фотографије династије Карађорђевић: Карађорђева, краља Петра I, краља Александра и краљице Марије, краљевих Петра, Томислава и Андреје у соколским униформама. Од улаза, на левом зиду, биле су исто тако застакљене фотографије радикалских првака, међу којима је највећа била Пашићева. Она се није разликовала на том зиду само по величини, већ и по начину израде. Када је гледате из даљине, видите лик Николе Пашића, са карактеристичном брадом и брковицама, а када јој приђете, могли сте лепо видети само слова и прочитати његову биографију. Гости су најчешће у њу гледали дивећи се мајстору који ју је направио.

На десном зиду дубоко, до самог шанка, налазио се и кавез са два црна коса, које су гости звиждуцима изазивали на цркутање, наравно кад Милош није био ту. Кафана је била позната и по томе што је на дан избора, када није смела радити, била пуна радикала. Они су иза шанка доносили дебеле штапове које су употребљавали увече одмах након гласања. Уобичајено је било да се избори завршавају тучама чланова странака који су једни друге олтуживали за изборну кофачу. Те ноћи после избора срекни лекар Љубо Поповић и болничар Борисав Васовић нису ишли кући. Често нису имали довољно завоја да превију разбјене главе и повређене друге делове тела.

Ово је била једина кафана у коју сам и ја, са само осам година, улазио на споредна врата, из

дворишта. То сам радио петком по подне када су из Чачка у Гучу стизале новине, које је, са осталоштом, својим фијакером довлачио Божо Броћић. Кафана је за госте наручивала дневне листове „Време“ (Милана Стојадиновића) и „Политику“, а петком и „Политикин забавник“ за Милошевог најмлађег сина Милана. Он је са мном ишао у исти разред основне школе и били смо добри другови.

Мој отац је у то време банкротирао као трговац, па нисам могао увек добити два динара да за себе купим „Забавник“. Онда сам морао ићи у кафану и заједно са Миланом, клечећи на столицу, са великим узбуђењем, читао те лепе и једине дечје новине, раширене на кафанском столу, од прве до задње стране.

Приликом сваког уласка у кафану загледао сам фотографије и на једном и на другом зиду, дивећи се увек оној са ликом Николе Пашића. Застајао сам и код кавеза са косовима. Па, ако је кафана била празна, и ја сам их звиждуцима изазивао.

Ратне, 1941. године, 28. новембра, Гуча, која је у то време била слободна, тешко је од стране Немача, у току дана више пута, бомбардована. Тада је порушено много зграда. Међу њима и кафана „Уједињење“. На њеним темељима Милош је успео да подигне мању зграду и у њој отвори нову кафану. После рата дуго је носила назив „Први мај“. Милошеви наследници продали су је Угоститељском предузећу „Драгачево“. Оно је на том месту сазидало хотел „Централ“, који није дуго успешно радио. Када га је „Драгачево“ продавало, разне гучке фирме откупиле су собе, а Милошев син Милан ресторан и друге просторије. У њима је отворио угоститељски локал, који је носио назив „Мариновића кафана“. Касније је Миланов син Милош кафану давао под закуп. Данашњи закупач је Томислав Протић, а кафана носи назив „Драгачево“.

Мирослав Бербаковић, „Веселаци“

ЗВАНУЧНО ПИВО САБОРА
Ћ ГЕНЕРАЛНИ СПОНЗОР

Jelen Pivo®

Јелен и Гуча
– сви знају зашто!

Трубачи, желимо вам да добијете највиша признања за своје надахнуто музицирање.

Остали учесници програма – озарите нам срце и душу својом уметнишћу.

Сабораши, нека вам буде пријатан боравак у Гучи, у Драгачеву.

Све то уз наше пиво!

ЛЕПОТА СВИМА ДАРОВАНА

Драгачево је отворена туристичка позивница током читаве године. О томе сведоче:

* Лепа села са очуваном здравом природом (повољна клима, ваздух, вода, храна), природним туристичким мотивима (планине, реке, минералне воде, шуме), старим занимањима (хумуршије, кречари, ткаље) и традицијом сеоског туризма,

• Заштићена природна добра: Овчарско-кабларска клисура – заједно са општином Чачак, Рћанска пећина, шуме и ретка стара стабла дрвећа,

• Културна добра: археолошки локалитети, манастири, цркве, надгробни споменици и крајпуташи, културно-историјски споменици, спомен-обележја,

• Традиционалне културне и туристичке манифестације: Драгачевски сабор трубача и Распевано Драгачево у Гучи, Сабор ткаља у Доњем Дубцу.

• Изграђени спортски терени у Гучи, Лучанима, Котражи, Велесу... природни терени за рекреацију, риболовачке стазе, присуство дивљачи у шумама...

• Повољан туристичко-географски положај: близина магистралних путева из правца Београда према Ужицу, Краљеву, могућност укључења на железничке правце Београд–Бар и Пожега–Чачак–Краљево–Сталаћ; близина познатих туристичких крајева и места (Златибор, Дивчибаре, Ивањица, Овчар Бања, Матарушка Бања);

Поред познатих хотела „Златна труба у Гучи и „Лучани“ у Лучанима, све је већи број предузетника и домаћинстава који су спремни, или се припремају, да се баве организованим пријемом гостију, за време Сабора, али и током читаве године.

Сеоска домаћинства која се баве туризмом нуде комфоран смештај, здраву храну, традицију и аутентич-

Центар за спорт, културу и туризам у Гучи

ност уз гостопримство, отвореност и приступачност домаћина. За госте из градских средина нуди се одмор и рекреација током целе године, а ту је и могућност учествовања у сеоским радовима, убирања пољопривредних производа, припреме зимнице... Лепо и корисно.

Велики Грабовски

Центар за културу, спорт и туризам општине Лучани „Драгачево“ У Гучи је до сада, у сарадњи са општинском и надлежним јавним предузећима и службама, радио на изградњи неопходне инфраструктуре за потребе туризма, а у наредном периоду планира да интензивно ради на програму развоја туристичке делатности на територији Драгачева, које има веома повољне услове за развој туризма и у потпуности одговори на захтеве и потребе савремене туристичке клијентеле.

Хотел златна труба

ЧУВАРИ ЛИКОВНЕ ТРАДИЦИЈЕ ДРАГАЧЕВА

*„Драгачево, ружом озрађено,
йола ружом йола боисиоком“*

Удружење самоуких сликара и вајара Драгачева основано је 27. децембра 1974. године у Гучи са намером да настави богату традицију иконосликара (Јанко Михаиловић Молер и ученици) са почетка, и клесара споменика (Радосав Чикириш и други) из средине XIX века. Оно продужује и богату народну ликовну традицију испољавану деценијама на дрвеним чутурама, преслицима, фрулама, застужима, колима, разбојима... тканим и везаним прекривачима, простиркама, торбицама, чарапама, ношњама...

У свом оснивачком акту и статуту прокламује популарисање и ширење ликовне културе, окупља самоуке ствараоце и помаже им у стручним материјалном погледу, чува особеност у прилазу теми и уметничком изразу сваког појединца, негује све изворне особености Драгачева. Иницијативу за оснивање Удружења покренуо је професор Ника – Никола Стојић.

Први чланови Удружења били су: Ника – Никола Стојић, професор (изабран за председника), Предраг Радовановић, Вера Миловановић, Вера Радојић, Слава Тошић, Зора Ђорђевић, Адам Ковановић, Јанко Копривица, Миломир Радовановић, Слободан Лимић, Љубинка Станковић и Јовиша Славковић (изабран за секретара). Истовремено, приредили су и прву заједничку изложбу.

У протеклих тридесетпет година Удружење се афирмисало бројним изложбама у земљи и иностранству. Поред Гуче, Лучана и неких драгачевских села (Вича, Котража, Каона, Горачићи, Марковица, Граб, Негришори), изложбе су приређиване у Београду (1982, 1988, 1989, 1990), Дубровнику (1988, 1989), Дравограду (1978, 1979), Тивту (1993, 1994), Чачку (1980, 1985, 1989), Подраској Слатини, Златибору, Равницама, Рековцу, Краљеви, Косјерићу, Тополи, Ариљу, Горњем Милановцу, Пожеги, Ивањици, Новом Саду, Руми, Смедереву, Сремској Митровици, Иригу, Марибору... као и на великим манифестацијама народног стваралаштва: Драгачевски сабор трубаца у Гучи (редовно, од 1975. године), Сабор ткаља у Доњем Дубљу, Левачки сабор у Каленићу, Влаиско лето у Сурдулици, Сабор фрулаша у Прислоници, Сабор народног стваралаштва у Тополи, „Прворечје кроз песму и игру“ у Бољевцу, „Хомолски мотиви“ у Кучеву, Први Вуков сабор у расејању у Диселдорфу... Обележавајући тридесет година од оснивања, у Гучи је 2004. године приређено осамнаест појединачних изложби Удружења и једна заједничка на тему „Драгачевски сабор трубаца у делима самоуких сликара и вајара“.

За дан Удружења, 27. децембар, приређује се годишња изложба у Гучи. У Лучанима се сваке године одржава Децембарска смотра ликовног стваралаштва аутора из Лучана, на којој учествују и чланови Удружења. Постало је уобичајено да се Драгачево у области туризма, културе и музике представља и радовима Удружења.

Радови чланова Удружења се налазе у многим познатим галеријама, установама, као и приватним кућама у земљи и свету.

Поред групних и самосталних изложби, чланови Удружења су учествовали на ликовним смотрама општине (Лучани), среза (Чачак), региона (Краљево), Републике (Београд, Нови Сад, Крагујевац,

УДРУЖЕЊЕ
САМОУКИХ
САМКАРА
И ВАЈАРА
ДРАГАЧЕВА

35
ГОДИНА

Ниш, Зајечар...) и Југословенским суеретима у Светозареву (Јагодина). На већини њих, добијали су награде и признања. И Удружење је награђено великим бројем признања, диплома и паклета.

Гости Удружења у време Сабора трубаца и другим приликама били су најпознатији сликари и вајари Југославије, уметничке галерије и сликарске школе: вајар Богосав Живковић (Лесковац код Степојевца); сликар Јанко Брашић (Опарић); сликар Мартин Јонаш (Ковачица); сликар Зузана Халупова (Ковачица); сликар Сава Стојков (Сомбор); сликар Флорика Пуја (Уздин); сликар Марија Балан (Уздин) и други; галерије из Јагодине, Ковачице, Уздина, Хлебина; вајарска школа Богосава Живковића, сликарска школа Јанка Брашића... Удружење и Сабор су посетили и сликари Милић од Мачве (Београд), Момо Капор (Београд), Сива Ракочевић (Чикаго)...

Имена његових чланова налазе се у књигама и каталозима који говоре о самоуким сликарима и вајарима Србије и бивше Југославије. У књизи Славомира Војиновића „Наива у Србији“ (1991), међу 132 поменутих уметника су и: Ника – Никола Стојић, Јовиша Славковић, Предраг Радовановић, Слава Тошић, Миломир Радовановић, Младен Ђожанић, Јанко Копривица, Мирослав Бербатовић, Никола Поповић.

Органи Удружења су Скупштина, коју чине сви чланови, Извршни и Надзорни одбор. На годишњој скупштини одржаној 25. децембра 2009. у Извршни одбор су изабрани: Снежана Костић (председник), Јовиша Славковић, Наташа Плешац, Зорица Обрадовић, Зоран Ристановић и Миљана Капарчевић (секретар), а за доживотног председника и потпредседника Удружења су проглашени најстарији чланови (оснивачи) Ника – Никола Стојић и Предраг Радовановић.

Седиште Удружења је у Гучи, у просторијама Центра за културу, спорт и туризам општине Лучани „Драгачево“, где има и своју сталну галерију, коју попуњава поклонима или откупом уметничких радова.

Адреса: 32 230 Гуча, Трг слободе 66,
телефон 032/854-110, факс 032/854-756,
e-mail: domtrube@eunet.rs

ПРИЈАТЕЉ САБОРА

Трубачима желимо да се витешки надмећу и добију, за врхунско музицирање, награде једног или другог жирија.

Осталим учесницима у програму – да разиграју душу свим саборашима својим умећем и стваралаштвом. Посетиоцима Драгачевског сабора трубача – пријатан боравак у Гучи, у општини Лучани, у Драгачеву.

вечерње

НОВОСТИ

ДОДЕЉУЈУ

ЗЛАТНУ ТРУБУ

– ТРУБУ ПУБЛИКЕ

ЗВАНИЧНА ВОДА САБОРА

КНЈАЗ МИЛОШ

СВИМ ТРУБАЧИМА И ОСТАЛИМ УЧЕСНИЦИМА
У ПРОГРАМУ ДРАГАЧЕВСКОГ САБОРА ТРУБАЧА,
УЗ ОФРЕПЉЕЊЕ НАШОМ ВОДОМ,
КОЈА ЈЕ ЗВАНИЧНА ВОДА
ДРАГАЧЕВСКОГ САБОРА ТРУБАЧА У ГУЧИ,
Ж Е Д И М О
ДОМАЋИНСКИ БОРАВАК
У ДРАГАЧЕВУ.

КОМПАНИЈА
Sloboda
САСАК - СРБИЈА

ЖЕЛИМО СВИМА
ПРИЈАТАН БОРАВАК
НА САБОРУ ТРУБАЧА
У ГУЧИ

Zastava
О Р У З Ј Е

34000 КРАГУЈЕВАЦ,
ТРГ ТОПОЛИВАЦА 4
Тел.: 034/333-077; Факс: 034/323-683
E-mail: zastavanp@pitt.yu

ГЕНЕРАЛНИ ПОКРОВИТЕЉ
НАРОДНОГ ВИШЕБОЈА
И НА ОВОМ САБОРУ

 BEOGRADSKI SAJAM

СВИМ САБОРАШИМА,
Ж Е Л И М О
ПРИЈАТАН БОРАВАК
НА САБОРУ ТРУБАЧА

МИ СМО УЗ ВАС,
ВИ СТЕ СА НАМА

**WESTERN
UNION**

TRANSFER NOVCA

EKI TRANSFERS
AGENT ZA SRBIJU I CRNU GORU
Tel: (011) 3-300-300

**ДАРУЈЕ
НАЈБОЉЕГ
ОМЛАДИНСКОГ
ТРУБАЧА**

**„RINGIER“
ДОО БЕОГРАД
– БЛИЦ**

**ДАРУЈЕ
НАЈБОЉИ
ОМЛАДИНСКИ
ОРКЕСТАР**

**TURISTIČKE
Novine**

**ДАРУЈУ
НАЈБОЉИ
ПИОНИРСКИ
ОРКЕСТАР**

**„RINGIER“
ДОО БЕОГРАД
ALO! НОВИНЕ**

**ДОДЕЉУЈУ НАГРАДУ
НАЈБОЉЕМ
ПИОНИРУ
ТРУБАЧУ**

КАМЕНЕ КЊИГЕ ПРЕДАКА

Прикупљајући, са инжењером Живорадом – Жижком Р. Јавићем, грађу за писање хронике села Брезовица, походио сам и тамошње гробље. Том приликом записао сам и епитафе са бројних споменика. Неки су крцати драгоцени подацима.

Ратници су овако представљани...

МИХАИЛО Милекић из Брезовица војник краљеве гарде **поживи 22 Гог. А умре у најлепше време 1909 Гог.**

Боџ да му душу прости.
Си[омен] му поодигоше мајка Рајка сестра Милосава и зетј Вишор Мајсџоровић и сестричина Гина.

Овде је сарањен **ТАНАСИЈЕ** Мајсџоровић из Брезовица војник II чете I бат[алјона] X џука. **Поживи 30 џ, а рашјујући разболе се и умре у чачанској болници 18 децем[бра] 1914 гог.**

Боџ да му душу прости.
Овај сиомен подижу синови Дражић Радомир Александар и жена Пердина.

Станко Милекић из Брезовица **Поживи 73 гог. и рашовао је са Турцима 1876 и 1877 и 1878 џ. а умре 25 фебруара 1925.**

Боџ да му душу прости.
Сиомен му поодигоше сунђуџа и син Дражиша.

Милушин Мајсџоровић из Брезовица **поживи часно 86 џ, а рашовао је од 1912 – 1918 џ. Биџо борбац за пример међу својим друговима са радом а умре 16 – V – 1961 џ.**

Дринка М. Мајсџоровић **поживи 49 џ. а умре 2 августа 1924 џ.**
Секула Мајсџоровић **погибе на Беоџраду 1915 џ.**

Бојо Бојовић **1884 – 14. 4. 1945.**
носилац Албанске сиоменице...
Бојо рашоваше у свим рашовама 1912 – 1918 а гаде живеој за Југославију у злогласном логору Маушхаузену...

У селу је сачуван само један крајпуташ, са кога се чита:

*Ој џушниче браће мили
ши прочишај сиомен Или
Мајсџоровића из Брезовица
поживи 35 гог. а погибе I свейској раша 1914 гог. Војник II џолива 10 џука Шумадинске дивизије...*

На сеоском гробљу не изостају ни споменици власним људима:

Овде пожива раб божи **џајо** мајсџоровић жишељ брезовачки који поживи часино 80 гог[дина] као учитељ у сџаро време и кметшовао 20 гог[дина]... а прештави се у вечности 25 августа 1882 гог...

У овом мрачном гробу поживају земни остайици **џокојод НИКОЛЕ** кайлара жишеља и бившег кметша овог села Брезовица који часино поживи 80 Гог. А прештави се у 29 маја 1895. Г.

Боџ да му душу прости.
Овај му сиомен поодигоше његови кћер Дуња са својим мужем Јованом Ђорђевићем из Граба 1896.

У овом мрачном гробу [су] земне кости одличног грађанина **Новака** Пејштровића бившег кметша села Брезовица који часно и пошшено поживе 36 година.

Био је војник II класе народне војске у шри раша 1876 1877 и 1878...

Овде пожива раб божи Анџиоње Мајсџоровић бивши кметш овог села Брезовица преседник суда ошшине каонске и војник у рашу 1976 и 7 и 8 умро... **марша 1905 џ...**

Стеван Мајсџоровић уважени грађанин из села Брезовица који часно и пошшено живи 67 гог. а кметшовао је 4 гог. и рашовао са Турцима од 1876 7 и 8 џ... а умро **марша 1913...**

Младомир Милекић **поживи 43 џ. Учесшовао у свим рашовама 1912 – 1918**

Сиомен подижу сунђуџа **Милка**, кћи Русија и унук Прераџ...

Спомен Милке, супруге Младомира Милекића

Овде вечни сан борави **Влајо** Мајсџоровић из Брезовица уважени грађанин који часно поживи] 56 џ. кметшовао... умре 1922...

Овде је сарањен **Вељко** Милекић економ и познаиши џиншор из Брезовица дугогодишњи прешесник ошшине каонске. Рашовао у свим рашовама од 1912 до 1918 гог[ине] бив[ши] наредник II чете I батшалоња 10 џука.

Поживи часно и пошшено 64 гог. а умре 4 децембра 1943 гог.

Боџ да му душу прости.
Сиомен му подижу џосинак Светшор сна Миланка и унук Милосав Вендић...

Иначе, највише је споменика у којима се, поред имена и презимена покојника, у епитаф уноси само колико је ко имао година, када је ко уснуо у Господу и ко му је подигао споменик. Речимо:

Овде је гроб **Пејшрије** сунђуџе] Сисасоја мајсџоровића из Брезовица поживи 40 Г. Умрије 1870.

Сиоменеу муж Сисасе.

Прибележио:
Радован М. МАРИНКОВИЋ

ДОПЕВАНИ ЕПИТАФИ

(Ника – Никола Стојић и Радован М. Маринковић,
„Драгачевски аманети“, Огранак Вукове
зајужине, Чачак, 2009)

Поред појединачних, Ника – Никола Стојић и Радован М. Маринковић потписују, ево, шесту заједничку песничку књигу. Да ли таквих појава још има у српској поезији? Не верујемо. Сем „Посвећеница Светом Сави“, све су уствари – дописивање епитафа са гробља и крајпутања у Драгачеву. У три књиге („Молитвенице“, „Нове молитвенице“ и „Драгачевске молитвени-

це“) инспирисале су их камене књиге свештеника и монаха/монахиња, у једној („Карађорђевице“) – оних који су војевали под крстатим борбеним барјацима Карађорђа и Милутина Илића – Проте Гучанина, а у овој – земљоделца и домаћина.

Нова књига је похвалница помрлим људима сељачког Драгачева, њихов зов у наше време. Песници чују плач предака што су

МАЈСТОР МИЛАН МЛАДЕНОВИЋ

Замуче још једна мајсторска труба. Труба Милана Младеновића (1942 – 2008). Последњи њен звук, као непај, зачу се 1. септембра 2008. године низ калдрисано његово родно Врање, на ношен традицијом огласи се широм Србије, а посебно на трубачкој позорници у Гучи, где је, на музичком небу, стекао славу и трајно утиснуо своје име.

Захваљујући својој ујаку – мајстору трубе Бакији Бакићу, још као дечак је заволео трубу и са једанаест година отпочео озбиљније да свира. У оркестру деда Фејзе и ујака брзо је напредовао и постао све познатији и популарнији, тако да је 1986. године преузео вођење оркестра.

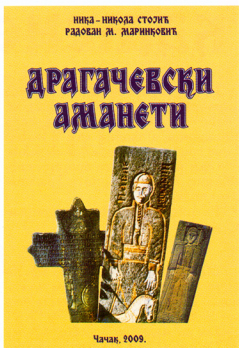
Сабор трубача у Гучи је учинио велику прекретницу у традиционалном музичком животу Србије и многих дувачких састана, а посебно оркестра Милана Младеновића, који је 1997. и 2001. године био најбољи у Србији. Овај оркестар, који технички и виртуозно, стилски дотерано и незаборавно свира изворна кола, чочеке, песме, израстао је у висине. И међу велицима је велики. Свирао је широм земље и иностранства (Немачка, Пољска, Норвешка, Шведска, Француска, Аустрија, Грчка...). Учествовао је у снимању неколико документарца и играних филмова, међу којима и филма „Нечиста крв“. Снимио је на десетину аудио и видео касета.

Милан Младеновић, који се до 1996. године звао Екрем Мамутовић, своје трубачко мајсторство пренео је на три своја сина: Ненада, Добраја и Мишу и унука Екрема. За мајстора трубе Ненад (преузео оркестар 2004) је проглашен исте године, а унуку време, који је 2008. године постао капелник оркестра, у знаку трубе тек долази и за очекивати је да ће и он ускоро стећи мајсторско звање.

Младеновићев пут до звезда је био дуг и тежак, али веома успешан и славан. Освојио је многа признања и награде. Свакако да су му најдража додељена на Сабору трубача у Гучи – три пута (1979, 1983. и 1990) од стране стручног жирија проглашен је за најбољег трубача у Србији; исто толико пута (1972, 1973. и 1987) био други, а једанпут (1981) је освојио трећу трубу. На Тринаестом сабору (1973) постао је најпопуларнији трубач – добитник Трубе публице.

За мајстора трубе проглашен је 1994. године када му је уручено „Мајсторско писмо“ и његово име трајно је уписано у мермерно обележје на згради Дома културе у Гучи.

Јовиша М. СЛАВКОВИЋ

села опустела, што се све ређе у до-
мовима њихају одојад у колевка-
ма. Све мање је, кажу аутори, оних
који чују аманте из камена: По-
томци, да ли размишљају и о томе
ко ће да вас испрати до вечне куће
и запали воштаницу на гробу?

ДУЊЊЕР ТОДОР

*Овде почиња раб Божи
ТОДОР Божанић
главни домаћин и дунђер
села Гуче
који поживио 46 година
а престао је 14
септембра 1876. Г.
Оваи сиомен подожише му
синови
Миљко Чедомир и Младен.*

Нема више Тодора,
ни кућа, ни амбара,
ни качара, ни млекара
које је градио.

Оста само трошни
споменик.

Неће дуго!
С.

У тим порукама и аманетима Стојић и Маринковић налазе права значења и то исказују песнички занесено углавном речима које су поодавно заборављене или у говору Драгачева броје последње дане. Уз све друго, то је особан квалитет „Драгачевских аманета“ који ће сваком поклоннику песничких авантура бити драгоцена драгоценца.

Хаџи Јован ЛУКИЋ, прота

СТРАТЕШКИ ПАРТНЕР ДРАГАЧЕВСКОГ САБОРА

NAFTNA INDUSTRIJA SRBIJE

СА НАМА НА САБОР И СА САБОРА!
СВИМ ТРУБАЧИМА ЖЕЛИМО ДА ПОБЕДЕ
НА НАЈВЕЋЕМ САБОРУ НА СВЕТУ!
САБОРАШИ, ЖЕЛИМО ВАМ ПРИЈАТАН
БОРАВАК У ГУЧИ, У ДРАГАЧЕВУ,
НА САБОРУ ТРУБАЧА.

ГЕНЕРАЛНИ СПОНЗОР ДРАГАЧЕВСКОГ САБОРА

www.devix.co.rs

САБОРАШИ И СВИ УЧЕСНИЦИ У ПРОГРАМУ,
ДЕВИЗА ТРУБАЧКОГ САБОРА „ДОБРО ДОШЛИ
– ДОБРИМА ДОШЛИ“ – УЈЕДНО ЈЕ И НАША!
БИЋЕМО, И МИ, ВАШИ ДОМАЋИНИ!

СВАТОВСКЕ ПЕСМЕ ИЗ ДРАГАЧЕВА

Прибележила: мр Гроздана Комадинић

Драгачево је крај са изузетно богатим свадбеним обичајима и свадбеним песмама, у које је ухваћен сваки тренутак свадбеног весеља. Песме су пуне емотивног набоја, са лезезом најчеднијих емоција, почев од љубави и среће што се заснива нова породица, па до стрепње и страха шта чека младе у новом животу.

Све песме су у служби весеља, али и призива среће за нови живот младенаца.

Пева се у момачком дому:
*Весели се у дом, домаћине,
кад си 'вако лијејо*

*дочекао,
најмлађега сина оженио.
Све ти здраво и весело било!*

Пред полазак сватова:
*Усијај, куме, усијај, сџари сваше,
вријеме дође – ваља њушоваши,
рано и'ше кићени свашови,
рано и'ше, рано се враћаше.
за сунца ми снају доведише.
Нек' донесе сунце у вијенцу,
нек' озрије ђувегине дворе
и у двору свекра и свекрву.*

На уласку у девојачки дом:
*Надај нам се, наша мила сејо,
ево шеби лијеји' свашова.
Ево шеби ручнога ђевера,
који ће ти брајша замјениши.
Домаћине, срећно ти весеље,
све ти здраво и весело било.
Дџмаћине, ошвори кације,
да ми нашу снају изведемо.*

Пева се у девојачком дому:
*Наш је брале сџручак босоика,
наша сеја јабука од злајша,
она носи сунце у очима.*

Пева се при извођењу девојке:
*Ој, девојко, румена јабуко,
ми смо дошли да те оберемо,
нашем брајшу да те доведемо.*

Одлазак – девер прати младу (импровизација свадбе)
на сабору трубача

Пева се када младу предају деверу:
*Ој, ђевере, мирисни неване,
јеси л' снаји кужио цићеле?
Она ти је кошуљу срезала,
са иконе шару зайочела.
Ој, ђевере дивни калојере,
чувај младу да је не украду*

Пева се при поласку ђувегијином дому:
*Пожурише, кићени свашови,
далеко је нама њушоваши,
крајски данци, каљави сокаци.*

Пева се у младожењиној кући:
*Зайјевајде ђувегина мајко,
кад си 'вако лијејо дочекала
Лијеју снају у дворе довела.
О, наш брале, о наш йонашаје,
ми се данас с шобом йоносимо,
данас с шобом, а сушра с девојком.*

*Добро дошли, кићени свашови.
Јесће л' коње своје ознојили,
Јесће ли се, млади, уморили?
Иако сће коње ознојили?
Иако сће се млади уморили,
лијејо сће злашо нам довели.
Колико има на кући рогова,
шол'ко снаја родила синова.*

Казивачи: Љубица Лалић (1942), Вича
Љубица Дуканац (1933), Вучковица

ДРАГОЦЕН ЛЕТОПИС

(Ковиљка Летић, „Народне школе у Драгачеву“, Центар за културу, историју и туризам оштинске Лучани „Драгачево“, Гуча, 2008)

Својевремено је др Драгоје Тодоровић, историчар, родом из драгачевских Мирсалаца, написао и објавио изузетну монографију о развоју просвете у Драгачеву од најстаријег доба до Првог светског рата. Очекивало се да овај посао буде наставаљен. Пролазиле су године, Тодоровић се бавио другом тематиком.

Тог посла прихватила се Ковиљка Летић (девојачко Алексић из Зеока), публициста из Београда, аутор неколико књига о развоју школства у чачанском крају. И, треба одмах рећи – њена књига „Народне школе у Драгачеву“ (од 1918. до 1945. године) врхунско је достигнуће те врсте у нас. Користећи архивску грађу, не само у државним институцијама, већ и породичним ризницама, исписала је летописе свих школа, после осврта на развој мреже образовних установа: Занатске у Гучи (која је била у рангу средње школе) и свих основних. Са великом љубављу осветлила је ликовне учитеља, пратила остваривање наставе, пописала школске надзорнике, управитеље школа и људе који су основна знања стекли у Драгачеву а високо се уздигли на лествици науке и културе Србије.

Рецензент, др Станоје Ивановић, универзитетски професор, родом из Гуче, посебно наглашава: „Рад сваке од ових школа приказан је са посебном пажњом, прегледно и документовано, сликовито и занимљиво, тако да се, поред историјске истине, виде и животне приче, догађаји и судбине људи. Тиме је избегнута сувопарност у излагању, а повећана је уверљивост у презентацији садржаја. Овом утиску допринели исцрпан приказ рада учитеља, њихово запошљавање, прешетање, ангажовање на различитим пословима у средини у којој су деловали, однос власти према њима... Тако је употпуњена слика о школској пракси, о проблемима у раду школа, али и о стању у друштвеној средини, политичким односима, економским питањима и другим аспектима живота у Драгачеву...“

Р. М. М.

ЈОВИША М. СЛАВКОВИЋ

СЕЛА И ВАРОШИ ДРАГАЧЕВА

2009.

СВЕЗНАЊЕ

(Јовиша М. Славковић, „Села и вароши Драгачева“, Центар за културу, историју и туризам оштинске Лучани „Драгачево“, Гуча, 2009)

Обиљу књига о Драгачеву, придружује се још једна, коју потписује Јовиша М. Славковић, књижевник из Гуче. Названа је са „Села и вароши Драгачева“, са непристидним поднасловом „Хроника“, а управо се ради о нечему посве другом. Јер, користећи бројне изворе, Славковић је сачинио право свезнање о овом делу Србије. Обухватио је сва драгачевска села, не само она која данас административно припадају општини Лучани, већ и Брезовине, Толишница, Луке, Осоницу, Лису, Трешњевицу, Драгојевац, Вириви, Мирсалаце, Лопаш, Церову, Пилатовиће и Прилипац.

Свако насеље представио је географски и привредно, описао цркве и манастире, значајне догађаје, не изостављајући ни податке из пописа житеља, биљни и животињски свет, рудно богатство, споменике културе, школе, културу, природне реткости и занимљивости. Најкраће је дао и портрете знаменитих људи: историјске и друге личности, уметници и уметници свих врста.

Дакле, Славковић потписује књигу коју свако који живи у Драгачеву или се интересује за ту регију треба да има при руци.

Књига је богато илустрована углавном фотографијама у боји. Употпуњује и недовољно познате речи и најважнија литература. Као рецензенти потписује је књижевници Ника – Никола Стојић и Радован М. Маринковић, врсни зналци, не само прошлости, Драгачева, аутори бројних књига о овом делу Србије. Обликована је у штампарији „Вајић“ у Чачку.

З. М.

ДОКУМЕНТОВАНА ХРОНИКА

(Радован М. Маринковић и Живорад – Живко Р. Јањић, „Брезовице на Јелињи“, „Јел-Мил/Штајмар-ја Бајић и Месна заједница Брезовице, 2008)

По броју житеља и домаћинства најмање драгачевско село, Брезовице, које административно припада општини Чачак, добило је своју хронику. Пре многољудних и богатих драгачевских села. Рецимо, Каоне, Виче, Горачића, Котраже, Марковице... Потписују ову књигу богате документационе основе књижевник Радован М. Маринковић и инжењер Живорад – Живко Р. Јањић.

Аутори су, пре писања историјата овог села, годинама проучавали примарне историјске изворе, а нису изостала ни теренска истраживања – изналажење докумената у породичним архивама, све до пописа епитафа на сеоском гробљу. Текст је богато илустриран фотографијама и документима. Садржај је уобичајен за оваква штива: географски положај, порекло становника (са родословима), расветљавање прошлости, занимања и занати мештана, култура, просвета, верски живот, задругарство...

Није изостало ни указивање на мукотрпно живљење мештана – село нема ни школу (затворена је), ни трговинску продавницу, ни аутобуски саобраћај. Још већи проблем је – велики број нежеља, па – ако се ништа убрзо не промени – аутори књиге доказују да ће за коју деценију Брезовице запустети. Дакле, Маринковић и Јањић, не само да испишу историјат Брезовица, већ и својим штивом – опомињу, посебно актуелну власт – да све учини како би се одстраниле жестоке последице „беле куге“. Најпре, да село добије савремени пут према Чачку и Каони. **З. М.**

У СЛАВУ ЉУБАВИ

(Мића Миловановић, „Краљевство љубави и зла“, роман, Ценшар за културу, сирш и шуризам ојшћине Лучани „Драгачево“, Гуча, 2009)

Не бих о злу – а зло прати јунаке овог романа – да словим. Никако!

Јер, Мића Миловановић даровао је можда најдраматичнији – несумњиво најчеднији! – љубавни роман српској књижевности и свеколиком читалаштву. Да се разумемо: Ово моје „можда“ може да се изостави!

Јер: Написано је, и објављено, мноштво романа о љубави човека и жене, жене и човека, али, убеђен сам – сигуран сам! – овакав, наподо-

бит Миловановићевог, није.

Роман оваквих домета могао је да напише само писац раскошног талента, овенчан добротом, која му је нештедимце озарила дух.

Јер, волели су се, у помахнитој свету, Србин, Драгачевац, Драгомир Бежанић и Шпанољка Амалија Санчез – од упознавања у Шпанском грађанском рату, све до гробова, тамо где нису очекивали. Најмање су се волели плотски. Углавном – духовно, живићи сурово одвојени, али увек трагајући једно за другим. И, доказали су да се љубављу могу пребродити све трагике овоземаљског света – чак и све што уништава човека у човеку, никако – наду у њему. Залуду су ратови, понижења, ледена мора, гулази, сви покушаји уништавања, не само тела, већ и душе и духа.

Р. М. М.

УЗОРАН РОДОСЛОВ

(Др Бранко Ковачевић, „Војко и Миља Ковачевић, њихови њреци и њошћоци“, Чачак, 2009)

Као и сви брачни другови, рађајући децу, Војко и Миља Ковачевић – он, земљоделац, она – кућаница у драгачевском Миросаљцима, селу на прилазу Ариљу, имали су жежене жеље и племените нађе: да она, њихов пород, постану своји људи, са потомцима, и – да у њиховом породичном топлом дому жар никада не буде угашен. Прва жеља, сам једине, амалетно им се испунила – десеторо њихове деце обезбедило је себи дом и родило децу, оставило иза себе потомке. Постали су угледни људи, а син – аутор ове књиге – доктор педагошких наука. Друга жеља није испуњена – живе нико не живи у њиховом породичном дому у Миросаљцима.

О Миљи и Војку, њиховим њрецима и потомцима написао је, речима биранкама, књигу, ево, један од њихових синова. Књигу љубави и поштовања. Узоран, у сваком погледу, родослов, заснован на богатој документационој основи.

КЊИГА МУДРОСТИ

(Верница Тадић, „Флуоресцентни њрсић“, сенћенце, Ценшар за културу, сирш и шуризам ојшћине Лучани „Драгачево“, Гуча, 2008)

„У календару душе сваки гест доброте је црвено слово“. „Када се снови разболе, нема те јаве која може да их излечи“. „Речи су флуоресцентни прсти који могу да додирну и осветле све просторе и сва времена“. „Осмех је најлешњи дијалог између два бића“. „Човек је сан у којој небо верује. Благо оном ко себе уме да одсавља!“ „Љубав је птица срца која се гнезди у пољупцу“. „Прометеји свих земаља, уједините се!“...

Ово су само неке од бројних сенћенци које је Верница Тадић, Драгачевац из Доњег Дубца, члан Удружења књижевника Србије унела у своју књигу „Флуоресцентни прсти“. Књигу мудрости, објављену после више песничких и једине прозне. Књигу у којој су узвишене мисли исказане узвишеним, песничким језиком – да би нас ослеменило добротом и озарило љубављу. Отуда и најилеменијити искази, попут ових: „Само оно што смо дали живи душе од нас“, а „живимо онолико дуго колико нас у другима има“.

ДИЈАЛОГ СА СОБОМ

(Чего Недељковић, „Милисављев именик“, ауторско издање, Београд, 2009)

Истину да је сам чин стварања књижевног дела неперекидан и никад прекинут дијалог са временом и, још више, са собом. Чедо Недељковић, у свом првом роману, насловљеном са „Милисављев именик“, потврђује на специфичан начин – ишчитавањем јунаковог личног (ваљда другачији и не постоји!) телефонског именика; онаквог каква је свима судбина и који нам је, из лавирината самоће, једина веза са светом.

И, управо та чињеница упућује на аутобиографско (да ли другичије има?) неспокојство. И, завичајно – драгачевско.

Али, телефонски именик Милисав Радовановића, јунака Недељковићевог романа – пошто га ишчитава и тумачи судбине уписаних старији човек – истовремено је и – читуља. Именик мртвих, сећаник на минуло време и људе у њему. Наравно, на драге особе различитих судбина.

У питком штиву – враћање, из вреве велеграда, крајпуташком завичају. Србији које има, расељава се и умире. Србији ратобораца, чији потомци читају Аристотела, Паскала и Волтера, а они још млађи по некакој тамо белосветској Европи професионално играју фудбал, али, ипак – да ли? – сневају, жудно, безвучно завичају на небеса. Р. М. М.

НАРОДНА ЧИТАНКА

(„Српски народни календар за јесен 2009. годину“, приредили Слободан Чворовић и Радован М. Маринковић, Агенција „Чворак“, Чачак, 2008)

И нова, шеснаеста по реду, свеска Српског народног календара потврђује висок репоно ове публикације, чији је издавач Агенција „Чворак“ у Чачку. Приређивачи, Слободан Чворовић и Радован М. Маринковић, потрудили су се да у књигу уврсте текстове који ће – као права народна читанка – бити пријемчиви свакоме, од црквеног календара и молитви, преко прилога о Србима светињима и српским светиљима, преко позирања у прошлост земље Србије, до песничтва, забавних штива и рецепата одабраних јела.

Не мало прилога је и о Драгачеву, посебно о трубацима и трубачком сабору. Потписују их, поред осталих, Драгачевци – књижевници Ника – Никола Стојић и хаџи Јован Лукић и публициста Зоран Маринковић.

Зборник радова Народного музеја у Чачку

ВИШЕ ПРИЛОГА О ДРАГАЧЕВУ

Из штампе је изашла нова, XXXVII свеска Зборника радова Народного музеја у Чачку са више прилога за проучавање историје Чачка и околине. Неки су у целини посвећени Драгачеву:

Радован М. Маринковић публикује документе, са коментарима, о одласку последњих Турака из Горачића после Другог српског устанка. Марија Орбовић објављује грађу о Веселину Миликићу, који је рођен у Брезовицама, а у последњим деценијама XIX и првим XX века био је председник општине чачанске и у више мандата народни посланик, посебно значајан за развој привреде у Чачку. Ковиљка Летић потписује прилог о Основној школи у њеним родним Зеокма, пратећи рад ове просветне установе од 1932. до 1945. године.

Прошлост Драгачева не мимоилазе у својим радовима ни Марина Котарац, Ивана Ђирјаковић, Богдан Трифунчић и Милош Тимотијевић.

Главни и одговорни уредник је Делфина Рајић.

ПОВЕСТ О МУЗИЧАРУ

(Драгослав Угарчина, „Мајстор Фруле Слободан Вукићевић“, Друштво „Др Саша Жолковић“ у Београду, Чачак, 2009)

Мало је живих музичара о којима су објављене две књиге. У том погледу свакако је изузетак Слободан Вукићевић (Доња Дубац, 1945). Пре три године књижевник Драгослав – Драган Угарчина публиковао је о Вукићевићу монографију „Са Фрулом кроз живот“, а недавно још једну – „Мајстор Фруле Слободан Вукићевић“. И док је прва биографског садржаја, друга је више стручна. О овом Драгачевцу који деценијама другује са Фрулом писали су бројни стручњаци и новинари, а у ову књигу, унети су, поред тога, и мелодијски записи 19 оригиналних Вукићевићевих композиција. Све мелодијске записе сачинио је хармоникаш Саша Смеркић. Прилог књизи је ЦД са Вукићевићевим композицијама.

О РОДНОМ СЕЛУ, С ЉУБАВЉУ

(Милинко Милекић, „Доња Краварица“, Центар за културу, сирш и туризам ошштине Лучани „Драгачево“, Гуча, 2009)

Са много љубави и труда, Милинко Милекић годинама је пажљиво, сакуљао грађу на основу које је написао хронику Доње Краварице. Трудно се да му ништа значајно не промакне. Своје село представио је геолошки, климатски, географски, етнолошки и историјски са посебним освртом на живот у њему. До танчина је проучио економске и привредне прилике, традиционална и новија за-

нимања, просвету, културу, религију, политичка кретања, порекло житеља, све до расељавања у најновијем добу. Радовао се када број становника расте, туговао када опада. Уз расположива документа и литературу, у књигу је уградио и казивања најстаријих памћеника.

Тако је настала ова успела хроника Доње Краварице. Н. С.

ЧЛАНОВИМА ТРУБАЧКИХ ОРКЕСТАРА,
СВИМ УМЕТНИЦИМА
УЧЕСНИЦИМА У ПРОГРАМУ
НАЈВЕЋЕГ ТРУБАЧКОГ САБОРА НА СВЕТУ
И САБОРАШИМА
МЕДИЈСКИ СПОНЗОР
ЈАВНИ МЕДИЈСКИ СЕРВИС СРБИЈЕ
ЖЕЛИ
ПРИЈАТАН БОРАВАК У ГУЧИ.
СА НАМА СТЕ У ДОМОВИНИ И СВЕТУ!

Илустрована
ВОЈВУДИЈА

СТАЛНИ ПОКРОВИТЕЉ ДРАГАЧЕВСКОГ САБОРА ТРУБАЧА У ГУЧИ
ДОДЕЉУЈЕ
ТРУБУ
ПОБЕДНИКУ НАЈВЕЋЕГ ТРУБАЧКОГ САБОРА
НА СВЕТУ – ДРАГАЧЕВСКОГ САБОРА У ГУЧИ
И
БУБАЊ
НАЈБОЉЕМ ОРКЕСТРУ НА ТАКМИЧЕЊУ
ПО ОДЛУЦИ СТРУЧНОГ ЖИРИЈА

ДРАГИ НАШИ САБОРАШИ,
БИЛИ СТЕ, ЈЕСТЕ И ОСТАВЕТЕ
ЧИТАОЦИ НАШИ!

Д Я Р О Д Я В Л А Ц ПОЛИТИКЈА Ј.Д.

ДОДЕЛУЈЕ НАГРАДУ „ЗЛАТНА ЈАБУКА“ ЗА ИЗВОРНОСТ
ОРКЕСТРУ КОЈИ ЈЕ, ПО ОЦЕНИ СТРУЧНОГ ЖИРИЈА
НАЈИЗВОРНИЈЕ СВИРЛО НА СЈБОРУ.
НИ ЈЕДАН ДЈАН БЕЗ „ПОЛИТИКЕ“!
ДРАГИ СЈБОРАШИ, УЧЕСНИЦИ У ПРОГРАМУ И ГОСТИ,
ДРУГУЈТЕ СЈ НАМА И НА НАЈВЕЋЕМ
СЈБОРУ НА СВЕТУ!

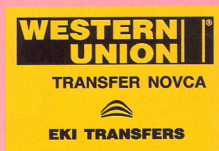
ГЕНЕРАЛНИ СПОНЗОР

ДУНАВ ОСИГУРАЊЕ

ДРАГИ НАШИ
САБОРАШИ, ТРУБАЧИ,
ДРУГИ УЧЕСНИЦИ
У ПРОГРАМУ И ГОСТИ,
У ГУЧИ, У ДРАГАЧЕВУ,
СВИ СТО ПРИЈАТЕЉИ,
СВИ СТО НАШИ!

ПРИЈАТЕЉ САБОРА

ДРАГИ НАШИ
САБОРАШИ,
ПРИЈАТЕЉ СЕ ДОЧЕКУЈЕ
ОТВОРЕНА СРЦА!
И МИ ВАС СВЕ ДОЧЕКУЈЕМО
НАЈПРИЈАТЕЉСКИЈЕ
НА НАЈВЕЋЕМ САБОРУ
НА СВЕТУ!

БУГАРЧИЋИ ИЗ ГУЧЕ

По једном тексту из „Драгачевског трубача“, од пре неколико година, разабрали смо да су се даншњи Бугарчићи обрели у Гучи – и тако закопитили у ломнон Драгачеву... где их и данас има. Но, мало је коме познато да њих има и у Шумадији, у чувеним Гарашима (код Аранђеловца), одакле су се опет размилели по околини – познати као тамошњи Плећевићи, Радисављевићи и Јовановићи. Знају да су старином из Гуче – од фамилије Бугарчића, славе Светог Јована (20. јануар). Прича се да су у Гараше банули „за време Карађорђа“.

По казивању покојног Светислава Јовановића из Гараша (1902), сви они потичу од неког Марка Бугарчића, који је као тесар живео у Гучи... за време турског вакта. Као уметан у свом послу, он је са својим друштвом правио куће по Драгачеву и Старом Влаху, и тако, изашавши на глас као добар мајстор, он се са друштвом нађе у Лозници – где је неком Турчину правио кућу. Радећи тако – они су једног јутра „вршили опкладу“ између себе на градилишту – ко од њих може да окачи „сикриру од оке и по“ о нуу њину мушку алатлику из чакшира и да је приподигне. Ишчукају ти они држалицу из сикрире, па се разгаће – но, нико не могаде да изврши опкладу, до тај Марко, исповрљивши своју несрећу из чакшира.

Турчин то гледао непажен са прозора друге куће, те и хануму своју позове да гледа „ђаурска посла“. Кад ти она смотри Марка разгаћеног пред дружином, она ти после неколико дана утече с њиме... и скрасе се негде код Гуче, где му доцније роди три сина: Радована, Радисава и Јована.

Радован, најстарији од те браће, беше турговац у оном времену. Будући да „није подносио Турке“, то убије неког главнијег од њих у Драгачеву, и побегне од потере у Шумадију и притаји се најпре у Гарашима – но, Турци му уђу у траг, те ти се он одатле дигне и „побегне у Железник“ – пред Београд, и ту се насели. Но, како се Турцима опасно замерио, будући да су га свуде тражили, то га ту и нађу – па се онда „премести“ у Бању, подно Венчаца (код данашњег Аранђеловца), а одатле се онда „врати у Гараше“ и смеће трагг потери... будући да га „у Гарашу“ више нико није тражио. Недуго потом он ти у Гараше доведе и браћу.

Будући да је Радован био одрастан и „широк у плећкама“ – то су га још Турци прозвали „Плећо“, па су зато његови потомци назвали као Плећевићи... Плећевићи, који су имали свој дућан у Гарашима. Од млађе му браће – Радисава и Јована проистекли су данашњи Радисављевићи (које и данас да њи зову „Куравеле“ – по заслугама претка им Марка Бугарчића) и Јовановићи. Све ове три фамилије и данас се сматрају за род и не узимају се између себе, а једино кумстро их веже „још од турског доба“ – Лекићи из оближњег Јеловика... те то кумство они деле међу собом.

Већ спомињани Јован, најмлађи син Марка Бугарчића, имаде сина Спасоја, а овај сина Миленка – који „за време напредњака“ беше председник општине – груписане, „за Јеловик и Гараше“. Описао га је Светолик Ранковић у својој приповетци „Вавоља посла“ као Миленка Рогову – који, у стварном животу, имаде сина Радојицу, а овај Светислава (1902).

(Одломак из рукописа у на-
стајању)

Владета КОЛАРЕВИЋ

Агробанка

80 година

Било је потребно 80 година
усавршавања, да бисмо створили
савршен систем банкарских услуга,
за све!

- Нове погодности
- Људи од поверења
- Стабилност и сигурност
- Ефикасна решења

За будућност је потребно искуство
www.agrobanka.rs

ЈОКСИМОВИЋИ ИЗ ВИРОВА

Пису: Јовиша М. Славковић
и Миодраг П. Јоксимић

Вирово, једно од познатијих села у Драгачеву, административно-територијално припада општини Ариље. Село се унеколико другачије звало него данас: Вирево, Вирова, Сладановци, Вирева. Први помен овог села налазимо у турским дефтерима од 1476. године. Најбројније је било 1948. године када је имало 840 становника и 160 домова. По последњем попису 2002. године забележено је 592 мештанина и 185 домаћинстава.

Међу пописанима је и породица Јоксимић. У дефтеру десетка жита нахије чачанске капетаније драгачевске из 1833. године обвезник је био Милован у Вирову, које је било седиште општине за Церову, Доњу Краварицу и Лис. Године 1863. из ове фамилије је пописано једно домаћинство – Петра Јоксимића, земљорадника, старог 30 година, који је имао жену Николију (26 година) и кћерку Винку (две године). Касније, тачније 1868. године родио се син Вучко, према коме су учињене многе неправде, међу којима су што није уписан на спомен – плочу Врњанске гимназије погинулим професорима у балканским и Првом светском рату и што га нема ни у споменици књиге „Драгачево и његови славни синови“. А, оно што је најгоре, нема гробно место, нити икакво обележје. Једино је забележен у две монографије – Друге београдске и Немањине гимназије у Врању.

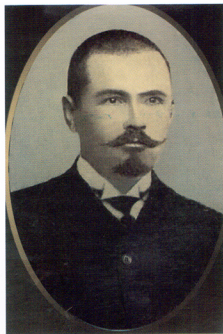
Вучко Јоксимић је остао равно без родитеља. Школоује се служећи по богатским кућама у Београду. Ту завршава гимназију 1887, а потом, 1892. године Краљевску велику школу – Филозофски факултет (Одсек природно – математички), такође у Београду. У Врању предаје математику, где се дружи са Бором Станковићем, знаменитим српским књижевником, а другује и са Радојем Домановићем, највећим српским сатиричарем, са Љубомиром Давидовићем, министром и председником ратне краљевске владе на Крфу, као и са Јашом Продановићем, такође познатим српским политичарем. У Београду постаје другар и са великим српским композитором Јосифом Маринковићем.

Као учесник балканских и Првог светског рата стекао је чин мајора српске војске. Из лесковачке војне болнице, где је лечен, њега су 1916. године одвели Бугари и зверски убили негде у кршевима Манјалског тунела изнад Сурдулицке клисуре.

У време велике и масовне неписмености у Србији у XIX веку, Вучко Јоксимић био је једна од ретких високообразованих личности. Проглашен је и за најбољег професора математике у Београду. Његова каријера је била у великом успону, коју је у 48. години живота зауставила прерана смрт.

Он је са Даницом, сомборском учитељицом, родио три сина. Најстарији, Миодраг, рођен 1897. у Врању, после гимназије завршио је Грађевински факултет у Београду. Радио је као главни пројектант железничких пруга у Краљевини Југославији. Средњи син, Светолик, радио је, као правник, у Министарству финансија Краљевине Југославије. Најмлађи, Петар (добро име по деци) био је такође правник и фудбалер београдског прволигаша „Југославија“ двадесетих година прошлог века.

Петров син Миодраг (1950) је био публициста и новинар у Републици Српској. Сада живи у Београду и има двоје деце – Петра (дедино и прадедино име) и Милицу. Петар је један од најмлађих српских сликара. Са девет година, први пут је самостално излагао, а са дванаест година излагао у Италији као гост италијанске владе. Положио је пријемни испит на Бечкој ликовној академији. Сада је студент треће године Геолошког факултета у Београду. Своја ликовна достигнућа излаже и на овогодишњем Сабору трубаца.

Вучко Јоксимић

Кћи Милица (17 година) завршила је упоредо три основне школе (редовну, балетску и музичку) са просечном оценом – пет. Као државни стипендиста похађа гимназију и средњу музичку школу „Мокравац“, у којој је освојила прву награду камерне музике.

Једна од посебно значајних и истакнутих личности из породице Јоксимић је Богосав, син Милана, рођен 1889. у Вирову. Као учесник у ратовима за ослобођење и уједињење од 1912. до 1918. године, уписан је у књигу „Драгачево и његови славни синови“. Он је за свега неколико месеци напредовао до официрског чина поручника. Био је веома крупан делија, висок 207 цм. После битке на Дренку – Овчијем пољу (1913) посла је из Грамаде свом стрицу Вучку драгоценом фотографију, на којој се, поред везировог моста, сликао са још четири Драгачевца, ратника славног Десетог пука (Трећег батаљона) српске војске. Исте (1913) године је одликован Златном медаљом за храброст „Милош Обилић“. Погиону је на Васјату у септембру 1913. у 24. години живота.

Ово сазнање о породици Јоксимић, једно од каменчића у мозаику знаних и још увек незнатих Драгачеваца, биће веома драгоцено и обрадовао потомке ове драгачевске породице која, заједно са нама, треба своје претке да сачува од заборава.

Иначе, Јоксимићви, који су добили презиме по претку Јоксиму као досељеници су се прво настанили у Мочиоцима (изнад Ивањице), одакле су се, у време Карађорђевог похода у Стару Србију (1809) доселили у Драгачево. Данас их има у Горачићима и у Горњој Краварици (по две породице). У Вирову живи шест домаћинстава, од којих је једно и Богосава Јоксимића, који носи име по свом храбром прадеди.

Гуча, средином 2009.

П О С В Е Т Е

ТРУБА СЕ ЧУЈЕ

Радовану М. Маринковићу

Однеку се шруба чује,
цела земља одјекује.
Чуј, почуј - послушај.

Из Гуче се шруба чује
и Србија одјекује.
Чуј, почуј - послушај.

Мајштори се шрубе срели,
шрубачки се међан дели.
Чуј, почуј - послушај.

Кликћу шрубе као пишице
на сабору крај Бјелце.
Чуј, почуј - послушај.

Силан народ, слуша, љеза
— одабира најбољећа.
Чуј, почуј - послушај.

Најбољи ће срећан бити
— шруба ће га прославити.
Чуј, почуј - послушај.

ИЗЛОЖБА

Ники - Николи Стојићу

Трубачи у крушковој грбеиу:
шруби шруба, сшара, рашоборска.
Смерне девојане, преломљене у пасу.
Војачка чеља, ошрљена
барушом буна и рашова,
али и сучевим олујинама.
Јелчичке планинке са чабрицама пуним скорућа.
Крајштинашко бреније на сшражи (не)времена.
Жешелце счибају бојаш нажањ.
Бркаше рабаџије, посеље за далеких друмовима.
Гусле у зашљају леџенџе.
Кандило пред ликом анђела који плаче.
Жаовица у оку црнозабрађене сељанке.
Тице у небесима.
Иконе на преслицама.
Девојачко коло на момачком гробљу...

Поново шруба
— јекнула из крушковој грбеиа према Сунцу.

Гуча, 1997.

Ника — Никола СТОЈИЋ

(1995)

Радован М. МАРИНКОВИЋ

